

ÖVERSIKTSPLAN FÖR EKERÖ KOMMUN

Till år 2030 med sikte på år 2050

SÄRSKILT UTLÅTANDE och
SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING AV MILJÖBEDÖMNINGEN

2018-04-05

Översiktsplan för Ekerö kommun till år 2030 med sikte på år 2050
Särskilt utlåtande och särskild sammanställning av miljöbedömningen

2018-01-16, reviderad 2018-04-05

Beställare: Ekerö kommun
Beställarens representant: Jonas Orring, Teknik och exploateringschef

Konsult: Norconsult AB
Box 8774
402 76 Göteborg

Uppdragsledare: Carolin Folkeson
Handläggare: Veronika Jönebratt och Ninja Hernodh
Uppdragsnr: 104 10 72-08
Kvalitetsgranskad av: Carolin Folkeson

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Inledning.....	5
Vad är ett särskilt utlåtande?	5
Särskild sammanställning av miljöbedömningen.....	5
Så har utställningen gått till.....	5
Inkomna synpunkter under utställningen.....	5
Ändringar av planförslaget efter utställningen	6
Läsanvisning	7
Länsstyrelsen	8
Riksintressen	8
Miljökvalitetsnormer för vatten	9
Landsbygdsutveckling i strandnära lägen	9
Strandskydd.....	10
Mellankommunal samordning.....	10
Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till hälsa, säkerhet, risk för översvämningar mm	10
Vision, mål och strategiska frågor	12
Vision och mål.....	12
Strategiska ställningstaganden.....	12
Mark- och vattenanvändning.....	15
Generellt	15
Tätortsbandet generellt.....	17
Ekerö Centrum och Tråkvista	17
Ekebyhovsdalen och Jungfrusundsåsen	18
Gällstaö.....	19
Älvnäs och grönkilen.....	19
Västeräng.....	20
Södra Färingsö	20
Lokala centra och landsbygd	22
Landsbygdsutveckling i strandnära lägen	23
Skolor	24
Trafik (infrastruktur)	25
Friluftsliv, turism, ridled mm.	28
Kraftledning och energiförsörjning.....	29
Dricksvatten och vattenkvalitet	29
Totalförsvaret.....	29
Kartor	30
MKB	30
Ingen erinran.....	30
Övrigt	30

Särskild sammanställning av miljöbedömningen.....	32
Hur miljöaspekterna har integrerats i planen.....	32
Hur MKB och synpunkter från samråd har beaktats.....	35
Skäl till att planen har antagits istället för de alternativ som övervägdes.....	35
Åtgärder för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför.....	36

Bilagor:

1. Förteckning över totalt 80 identifierade avsändare av synpunkter på utställningsförslag ny översiktsplan Ekerö kommun.
2. Granskningsyttrande Länsstyrelsen i Stockholms län, 2017-09-07.

Inledning

Vad är ett särskilt utlåtande?

Efter utställningen av översiktsplanen ska alla synpunkter som kommit in, ställas samman i ett särskilt utlåtande enligt plan- och bygglagen 3 kap 17 §. I utlåtandet ska kommunen redovisa vilka eventuella ändringar i planen som synpunkterna har lett till. Om det finns synpunkter som inte kan tillgodoses i planförslaget bör detta särskilt motiveras. Det särskilda utlåtandet ska bifogas övriga översiktsplanehandlingar. Om planförslaget efter utställningen ändras väsentligt ska kommunen ställa ut förslaget på nytt.

Särskild sammanställning av miljöbedömningen

När översiktsplanen antagits ska kommunen upprätta en särskild sammanställning av miljöbedömningen, enligt 6 kap 16 § miljöbalken. Den särskilda sammanställningen är en redovisning av hur miljöaspekter har hanterats under planprocessen och ska visa:

- 1) Hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet.
- 2) Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats.
- 3) Skälen till att planen eller programmet har antagits istället för de alternativ som var föremål för överväganden.
- 4) De åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Ekerö kommun har valt att redovisa sammanställningen som ett färdigt utkast inför antagandet, så att den kunde utgöra ett stöd för beslutet att anta översiktsplanen. Därför finns den särskilda sammanställningen som ett eget kapitel i denna handling.

Så har utställningen gått till

Översiktsplaneförslaget har ställts ut enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen 30 juni 2017 – 14 september 2017. Under utställningen har berörda myndigheter, grannkommuner, föreningar, organisationer, företag och enskilda privatpersoner fått möjlighet att yttra sig över förslaget. Utställningshandlingarna har varit tillgängliga i Kulturhusets foajé på Mälarö Torg, i Stenhamra församlingsgård, Herman Palms plan samt på kommunens hemsida www.ekero.se. Utställningshandlingarna utgjordes av översiktsplaneförslaget, MKB inkl. sociala och ekonomiska konsekvenser, samrådsredogörelse, tjänsteutlåtande och kommunstyrelsens beslut 2017-06-12 § 81. Det har varit möjligt att lämna synpunkter via hemsidan, e-post till kommunen eller som vanligt brev.

Inkomna synpunkter under utställningen

Under utställningstiden registrerades totalt 81 synpunkter/yttranden över utställningsförslaget till översiktsplan för Ekerö kommun. Efter utställningstiden registrerades ytterligare 6 inkomna synpunkter. Totalt inkom alltså 87 yttranden. Flera yttranden är underskrivna av flera personer. Ett yttrande rymmer 15 namnunderskrifter.

14 statliga eller regionala myndigheter yttrande sig över utställningsförslaget; Länsstyrelsen, Försvarsmakten, Sjöfartsverket, Svenska kraftnät, Trafikverket, Statens fastighetsverk, LFV, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Lantmäteriet, Polismyndigheten, Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden, Stockholms universitet. Svenska kraftnät lämnade två yttranden. Lantmäteriets yttrande inkom efter utställningstidens slut.

Två grannkommuner yttrade sig; Upplands-Bro kommun och Huddinge kommun. Inom Ekerö kommun yttrade sig fyra nämnder; Miljönämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Barn- och utbildningsnämnden och Byggnadsnämnden.

57 privatpersoner lämnade synpunkter. Fem av dessa inkom efter utställningstidens slut. Övriga inkomna synpunkter (åtta stycken) var från föreningar och näringsliv.

Ändringar av planförslaget efter utställningen

Ändringar av planförslaget efter utställningen är i huvudsak av redaktionell karaktär. Översiktsplanens innehåll eller inriktning ändras inte på något väsentligt sätt. Översiktsplanen behöver därför inte ställas ut på nytt.

1. Översiktsplanen förtydligas eller revideras avseende:
 - a. Ekebyhovsbackens värde för tätortsnära friluftsliv och rekreation.
 - b. Enskilda vatten- och avloppslösningar kan lösas genom gemensamhetsanläggning eller servitut.
 - c. Huvudmannaskap för allmän plats ska belysas i efterföljande detaljplaner.
 - d. Upprustning av vägar till mer enhetlig standard vid kommunalt övertagande av allmän plats.
 - e. Totalförvarsplaneringen ska beaktas i kommunens planering.
 - f. CNS står för kommunikations-, navigations- och övervakningsutrustning, (Communication Navigation Surveillance).
 - g. Samråd med Svenska kraftnät inom 250 meter från stamnätsledning och stationer.
 - h. Bevakning av starkströmsanläggningar i samband med ansökan om nätkoncession.
 - i. Luftfartsverket benämns även LFV.
 - j. Utbyggnadsområdet för centrum/småstad vid Svanhagen avgränsas så att det tar i anspråk mindre del av tätortsnära natur i enlighet med pågående detaljplaner.
 - k. Utbyggnadsområdet för nya bostäder på södra Färingsö (Enlunda) utökas något söderut.
 - l. Ekerökilen ska i största möjliga mån fortsätta fungera som sammanhängande grönt stråk genom Ekerö tätort.
 - m. Området för förtätning av befintlig bebyggelse för år 2030 utökas något väster om Ekerö kyrkväg.
 - n. Området för förtätning befintlig bebyggelse före år 2030 utökas något i gränsen mellan Svanhagen och golfbanan.
 - o. Utbyggnadsområdet vid Enlunda (bakom bussdepån) revideras något för att överensstämja med angränsande markeringar.
 - p. Kartan över avvägningar mellan motstående intressen kompletteras med en markering Ekerökilen och avvägning mot kulturmiljövården på Lindö.
 - q. Kustbevakningen ska remitteras vid ärenden gällande etablering i Mälaren.
 - r. Vilka ärenden som ska remitteras till Försvarsmakten.
 - s. Hindersbegränsning och ytor för lägsta flyghöjd (MSA-tytor Minimum Sector Altitude), samt vilka ärenden som ska remitteras till Luftfartsverket (LFV).
 - t. Skyddade höjder och djup för allmänna farleder.
 - u. Hamn på Gällstaö flyttas så att det överensstämmer med gällande detaljplan.
 - v. Hamn markeras vid Sandudden.
 - w. Markering av cykelvägar och vägreservat finjusteras.
 - x. Riktlinje om detaljplanekrav för ny sammanhållen bebyggelse vid grupper om 10-20 byggnader.
2. Översiktsplanen uppdateras avseende nytt planeringsunderlag:
 - a. RUF 2050
 - b. ändring SFS 2017:359 av Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader.
 - c. Pågående kommunala utredningar.

Läsanvisning

Det särskilda utlåtandet inleds med en sammanfattning av Länsstyrelsens granskningsyttrande och kommunens bemötande av detsamma. I övrigt följer det särskilda utlåtandet översiktsplanens struktur. Det innebär att du hittar sammanfattningar av inkomna synpunkter och kommunens kommentarer under de kapitel som de berör.

Särskild sammanställning av miljöbedömningen återfinns som sista kapitel i utlåtandet.

Länsstyrelsens yttrande i sin helhet, samt en förteckning över identifierade avsändare av synpunkter finns i bilagor till utlåtandet.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen i stort har hanterat de synpunkter som framfördes under samrådet.

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.*

Riksintressen

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen hanterar värdekärnorna på riksintressena för kulturmiljövården på ett tillfredställande sätt. Det är de utpekade värdena som ska tillgodoses i riksintressena och inte det geografiska området i sig. Den översyn av länets riksintresse för kulturmiljövården som Länsstyrelsen arbetar med kan komma att förändra riksintressenas avgränsningar.

Länsstyrelsen efterfrågar en beskrivande text till kartan om avvägningar mellan allmänna intressen som berättar hur dessa avvägningar ska göras. Flera av kommunens utpekade bebyggelseområden ligger inom eller tangerar riksintresseområden för kulturmiljö. Detta gäller Skå, Sundby, Drottningholm-Kanton, Munsö kyrkby och Nya Stenby-Hovgården som identifieras som lokala centra. Samt Älvnäs, Västeräng och Svanhagen som identifieras som lämpliga platser för tätare bebyggelse. För att kunna avgöra hur föreslagen bebyggelse i utvecklingsområdena inom riksintresseområdena påverkar dessa efterfrågade vi en tydligare redovisning i planförslaget. Detta har gjorts för området Kanton. Planen har i övrigt fortfarande en översiktlig karaktär vilket gör att lämpligheten för föreslagen bebyggelseutveckling för ovanstående riksintressen är svår att förutse. För att riksintressenas värden ska tillgodoses inom dessa områden måste kommunen hantera frågan vid fortsatt detaljplanering, lovgivning och tillståndsprövning.

*Ekerö kommuns kommentar:
Ekerö kommun anser att riksintresseområdena bör begränsas till att enbart omfatta de identifierade värdekärnorna. Med undantag för ett mindre område av en värdekärna vid Skå och ett dito på Lindö föreslår översiktsplanen enbart bebyggelse inom de anslutande områdena utanför värdekärnorna. Kommunen avser att studera hur områdena som tangerar eller i begränsad del går in i riksintresseområdena kan utformas så att man undviker påtaglig skada på riksintresset i samband med efterföljande detaljplaner.*

Kartan över avvägningar mellan motstående intressen kompletteras med en markering om avvägning mot kulturmiljövården på Lindö. Kommunen anser i övrigt att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Kommunikationer

Länsstyrelsen noterar att planförslaget behöver justeras gällande hindersbegränsning och ytor för lägsta flyghöjd (MSA-ytor Minimum Sector Altitude). MSA-ytor berör hela Ekerö kommun, hindersbegränsande ytor berör östra Lovön och nordvästra Färingsö. LFV ska remitteras för alla objekt i kommunen som är högre än 20 m. Trafikverket kan vara behjälpliga med kartfiler för hinderbegränsande ytor och MSA-område för Bromma flygplats.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen justeras avseende hindersbegränsning och ytor för lägsta flyghöjd (MSA-ytor), samt vilka ärenden som ska remitteras till LFV.*

Länsstyrelsen upplyser om att planförslaget bör uppdateras avseende skyddade höjder och djup för allmänna farleder.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen uppdateras avseende skyddade höjder och djup för allmänna farleder.*

Energidistribution

Länsstyrelsen uppger om att det inte med säkerhet går att säga idag vilket teknikval som är mest lämpligt för stamnåtsledningar. Förslaget till teknikval görs i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och det slutgiltiga beslutet fattas av Energimarknadsinspektionen. Eventuell markförläggning av nya kablar blir således en fråga för efterföljande planering.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Ekerö kommun anser att större kraftledningar bör förläggas som jord- och sjökabel vid planerad och befintlig bebyggelse. Kommunen står inför en stor omvandling som innebär att vi inom en inte alltför avlägsen framtid går från att vara en utpräglad landsortskommun till vår vision av en småstad. Det är då angeläget att kunna utveckla attraktiv småstadsbebyggelse och bostadsområden inom de delar av tätortsbandet som översiktsplanen anger utan barriärer i form av stora kraftledningsgator.

Totalförsvaret

Länsstyrelsen framhåller att det i översiktsplanen behöver framgå att samtliga ärenden som avser objekt högre än 20 meter utanför tätort och 45 meter inom tätort ska remitteras till Försvarmakten. Syftet är att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen för totalförsvaret som omfattas av sekretess och inte kan redovisas öppet på karta.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med vilka ärenden som ska remitteras till Försvarmakten.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte motverkar ett uppfyllande av miljö kvalitetsnormer. Eftersom planen är av översiktlig karaktär går det dock inte helt att förutse lämpligheten för planerad bebyggelseutveckling.

Länsstyrelsen anser att planen tillfredsställande redovisar kommunens vattenförekomster och deras status och miljö kvalitetsnorm. Kommunen behöver dock framöver tydliggöra hur arbetet med åtgärder och förbättringar för vattenförekomsterna ska ske. Dessa frågor ska hanteras i efterföljande detaljplanering och bygglovsgivning.

Ekerö kommuns kommentar:

Frågan om hur man kan uppfylla miljö kvalitetsnormer och förbättra vattenkvaliteten avses att studeras i efterföljande detaljplaner, lovgivning och tillståndsgivning.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen bedömer inte att det är förenligt med 7 kap. 18 e § miljöbalken att ange de fyra områden som markeras på Färingsö och Munsö som LIS-områden (punkterna 5–8).

Efterfrågan på mark är stor och torde bli högre i samband med utbyggnaden av Förbifart Stockholm. Med tanke på de speciella förhållandena som råder i en storstadsregion som Stockholms län, med ett mycket starkt bebyggelsestryck och stor efterfrågan på regionens stränder, anser Länsstyrelsen generellt att det är tveksamt med lättnader vad gäller strandskyddet baserat på behovet av landsbygdsutveckling.

Länsstyrelsen anser vidare att om kommunen vill peka ut markerade områden på Adelsö (punkterna 1–4) ska detta motiveras i form av en fördjupning eller tillägg till översiktsplanen. De verksamheter och den bebyggelse kommunen önskar etablera inom strandskyddat område ska tills vidare prövas enligt de vanliga strandskyddsreglerna.

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun anser att markerade områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenliga med 7 kap. 18 e § miljöbalken. Prövning av frågan kommer därmed att ske i samband med ansökan om dispens från strandskydd på respektive plats.

Strandskydd

Länsstyrelsen upplyser om att Västeräng berörs av utvidgat strandskydd. Om Ekerö kommun föreslår exploatering inom strandskyddat område, behöver kommunen både åberopa särskilda skäl enligt 7 kap 18 c § miljöbalken och påvisa att intresset av att ta området i anspråk på det sätt som planen avser väger tyngre än strandskyddets intresse. Om kommunen väljer att bygga bostäder inom strandskyddat område behöver kommunen motivera att behovet av bostäder inte kan tillgodoses utanför det strandskyddade området.

Ekerö kommuns kommentar:

Västeräng är med sitt centrala läge mycket viktigt för utvecklingen av Ekerö centrum. Området kan komma att användas för centrumändamål, strandnära kommersiell service, infrastrukturåtgångar och bostäder. Möjligheten att anlägga en mindre hamn för småbåtar bör utredas. Möjligheter att upphäva strandskyddet kommer att utredas i efterföljande detaljplaner.

Mellankommunal samordning

Regional grönstruktur – Ekerökilen

Kommunen bör redovisa en strategi för att undvika att Ekerökilens försvagas vid en utbyggnad av Älvnäs. I avsaknad av tydlig, övergripande strategi för hur kommunen kan utveckla Älvnäs och samtidigt bevara eller stärka Ekerökilen anser Länsstyrelsen att avvägningen mellan behovet av attraktiv småstad och den regionala grönstrukturen kommer behöva tydliggöras i kommande detaljplanering.

Länsstyrelsen anser vidare att Ekerökilen bör redovisas på kartan över avvägningar mellan motstående intressen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras avseende att kommunen eftersträvar att Ekerökilen inte ska försvagas utan även fortsatt ska utgöra ett sammanhängande stråk mellan Jungfrusund och Munsö. Frågan kommer att studeras och tydliggöras i efterföljande detaljplanering. Översiktsplanen visar ett grönt stråk mellan utbyggnadsområdet för centrum/småstad och befintlig bebyggelse i Älvnäs. Delar av dagens naturområden vid Älvnäs kommer dock att tas i anspråk för ny bebyggelse.

Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till hälsa, säkerhet, risk för översvämningar mm

Översvämningar

Länsstyrelsen anser att översvämningsrisken och strandskyddsfrågan för området Västeräng kvarstår att hantera till efterföljande planering. Bebyggelse i Västeräng och mellan Stenhamra och Svanhagen riskerar att hamna under Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse. Det blir därför särskilt angeläget att kommunen visar att bebyggelsen inte påverkas av översvämning eller utgör en risk för människors hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen kan i detta översiktliga skede inte bedöma lämpligheten för bebyggelse i dessa områden. Bebyggelsens utformning och tekniska lösningar behöver beskrivas utförligt i detaljplaneringen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att Västeräng ska utformas så att risk för översvämningar och försämrad vattenkvalitet minimeras. Vidare anger översiktsplanen att risk för översvämning måste utredas vid nya bostadsområden mellan Stenhamra och Svanhagen. Frågan avses att studeras i efterföljande detaljplaner.

Farligt gods

Länsstyrelsen anser att hänsyn behöver tas till att farligt gods passerar Ekerö centrum så länge bussdepån är lokaliserad på befintlig plats och Nordium bedriver verksamhet på befintlig plats avsett hur vägen klassificeras. När bussdepån har flyttats kan detta omprövas.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att det är lämpligt att sträckan genom Ekerö centrum omklassificeras från primär till sekundär transportled för farligt gods även om bussdepån i dagsläget ger upphov till vissa transporter av bränsle. Det finns för närvarande inga verksamheter i Ekerö kommun som genererar några mer betydande transporter av farligt gods. Nordium har endast begränsad mängd transporter av farligt gods. Bussdepån avses att flytta till nytt läge på södra Färingsö. Detaljplan för ny lokalisering av bussdepån har vunnit laga kraft. Ekerövägen/261 är inte av sådan karaktär att trafik leds från en primärväg till en annan.

Vision, mål och strategiska frågor

Vision och mål

Stockholms läns landsting -Tillväxt- och regionplanenämnden är sammanfattningsvis positiv till Ekerö kommuns förslag till ny översiktsplan. Landstinget menar att den i stort överensstämmer med regional utvecklingsplan. Vidare konstaterar de att Ekerö med sin fokus på tillväxt och förtätning står inför stora utmaningar vad gäller att kunna erbjuda attraktiva livsmiljöer och samtidigt bevara den lokala och regionala grönstrukturen.

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.*

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden efterfrågar än tydligare ställningstaganden i avvägningsfrågor än vad som idag framgår av planförslaget. Framförallt vad det för med sig för kommunens fortsatta planerings- och exploateringsarbete.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen anger att exploateringsintresset har prioriterats högre än andra allmänna intressen som beskrivs i avsnittet "Avvägning mellan allmänna intressen".*

Närklunda Vägförening anser att tätorterna kring Ekerö centrum och Stenhamra, där merparten av kommunens invånare bor, utgör utpräglad villaförort. De ifrågasätter därför beskrivningen av Ekerö som utpräglad landsortskommun idag även om det finns stora områden som är präglade av en agrar markanvändning eller naturområden.

*Ekerö kommuns kommentar:
Noteras.*

En privatperson är positiv till Ekerös utveckling till småstad. En annan anser inte att den förväntade befolkningsökningen är tillräckligt stor för att kommunen ska kunna bli en småstad. Ytterligare en annan person anser att det inte bör byggas fyra-våningshus i villaområden som har max två våningar. Personen anser inte att småstad är något alternativ på Färingsö.

En person önskar en tydligare definition av begreppet småstad.

*Ekerö kommuns kommentar:
Att i första hand komplettera befintliga bebyggelsestrukturer ger ett effektivt markutnyttjande som medger expansion utan att natur- eller kulturmiljövärden äventyras. Översiktsplanen anger inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Visionen om en småstad visar kommunens vilja på lång sikt.*

Strategiska ställningstaganden

Ekerö kommuns roll i regionen

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden upplyser om att RUFSS 2050 har kompletterats med en plankarta till utställningsskedet och att översiktsplanen därmed kan förtydligas genom att markanvändningen kompletteras med en tydlig koppling till de regionala bebyggelsekategorierna i RUFSS utställningsförslag (beslut TRN 8 juni 2017).

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen uppdateras utifrån nytt underlag från RUFSS 2050.*

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden anser att den lokala och regionala grönstrukturen behöver bevaras och utvecklas för att Ekerö ska kunna växa och förtätas och samtidigt fortsätta att erbjuda attraktiva livsmiljöer. Landstinget önskar att kommunen förtydligar hur dessa regionala intressena tas omhand och tillgodoses. Dessa

regionala och allmänna intressen bör även framgå i både "mark- och vattenanvändningskartan" respektive kartan "avvägningar mellan motstående intressen".

Landstinget anser att kommunen bör redovisa hur man avser att upprätthålla viktiga funktioner i den regionala och lokala grönstrukturen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras avseende att kommunen eftersträvar att Ekerökilen inte ska försvagas utan även fortsatt ska utgöra ett sammanhängande stråk mellan Jungfrusund och Munsö. Frågan kommer att studeras och tydliggöras i efterföljande detaljplanering. Översiktsplanen visar ett grönt stråk mellan utbyggnadsområdet för centrum/småstad och befintlig bebyggelse i Älvnäs. Delar av dagens naturområden vid Älvnäs kommer dock att tas i anspråk för ny bebyggelse.

Attraktiva och hållbara livsmiljöer

En markägare ifrågasätter den långa planeringshorisonten och önskar att enskilda skulle ha större möjlighet att påverka den egna marken och egendomen.

Ekerö kommuns kommentar:

Enligt plan- och bygglagen ska översiktsplanen behandla allmänna intressen och ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Allmänna intressen är, till skillnad mot enskilda, gemensamma för medborgarna. Enskilda intressen prövas i efterföljande planering.

Bostadsbyggande

Närlunda Vägförening anser att småstaden skisseras vagt och med en defensiv ambivalens. Kommunens planer på 400 bostäder per år jämförs med Huddinges översiktsplan med ambition om 600 bostäder per år. Det är en större kommun, men utbyggnadstakten skiljer inte så mycket.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger 140 nya bostäder per år, vilket bedöms innebära i genomsnitt omkring 400 fler invånare per år.

En person poängterar att kommunen inte ska glömma bort majoriteten av kommuninvånarna, de som bor i tätorterna, när det planeras för kommuninvånarna. Den planerade expansionen i tätorten påverkar en stor majoritet.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

En person upplyser om att det finns en liten andel små bostäder i kommunen samt att det inte byggts hyresrätter sen 1990-talet. Detta har fått effekter på befolkningen. År 2015 fanns det en låg andel personer i 20–40-årsåldern, vilket är typiskt för en "utflyttningskommun".

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen lyfter fram behovet av bostäder för små hushåll och föreslår stor andel flerbostadshus i Ekerö centrum, Träkvista, Svanhagen, Stenhamra, Älvnäs och Västeräng.

Natur-, kulturmiljöer och rekreationsområden

Närlunda Vägförening anser att kommunen borde förtydliga och exemplifiera hur ekosystemtjänster kan utnyttjas och tas i anspråk.

Ekerö kommuns kommentar:

Frågan om hur ekosystemtjänster kan utnyttjas och tas i anspråk avses att studeras vidare i efterföljande planering.

En person anser att översiktsplanen inte alls tas hänsyn till kulturvärden och strandskyddet.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Infrastruktur inklusive energitillgång

Trafikverket ser positivt på att kommunen ska ta fram ett strategidokument som klargör motivering, aktualitet och konsekvenser av redovisat vägreservat. Trafikverket är gärna med i diskussion som rör framtida reservat och väghållarskapsfrågor.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Ekerö kommun avser att ha dialog med Trafikverket om vägreservat och andra frågor som berör Trafikverkets ansvarsområde.

Framtidens resande och transporter

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden ser positivt på att översiktsplanen utgår från att bostäder ska placeras nära kommunikationsstråk. Bebyggelse bör planeras för en täthet och omfattning som ger förutsättningar för kollektivtrafikförsörjning. Kommunen och landstinget har ett gemensamt ansvar för en utvecklad kollektivtrafik. Landstinget har ambitionen att stärka kollektivtrafiken i konkurrenskraftiga och strategiska områden. Trafikförvaltningen på landstinget samråder gärna med kommunen tidigt i alla planeringsprocesser för att åstadkomma goda kollektivtrafiklösningar.

Landstingen ser att det kan vara svårt att få ett tillräckligt resandeunderlag för kollektivtrafiken på landsbygden för att konkurrera med bilanvändningen. Kommunen behöver samråda med landstinget för att klargöra vilka kollektivtrafikstråk som bedöms som utvecklingsbara regionalt och lokalt på lång sikt.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen ser fram emot samråd med landstinget om möjlig utveckling av kollektivtrafiken. Kommunen är positiv att pröva möjligheten att utöka vattenburen kollektivtrafik. Översiktsplanen anger att merparten av kommunens nytillkommande bebyggelse föreslås inom tätortsbandet. Bebyggelsen inom tätortsbandet bör vara relativt tät för att ta tillvara befintlig eller planerad kollektivtrafik och infrastruktur.

Mark- och vattenanvändning

Generellt

Lantmäteriet poängterar att det är Lantmäteriet som nybildar fastigheter på initiativ från fastighetsägare. Vid bedömning av fastighetens lämplighet styr platsens förutsättningar fastighetens utformning. Enskilda vatten- och avloppslösningar kan även lösas genom gemensamhetsanläggning eller servitut, utan att det strider mot lämplighetskravet i fastighetsbildningslagen 3 kap 1§. Formuleringen "Fastighet med enskild VA-lösning ska ha en storlek som motsvarar behoven och ställda krav. VA ska lösas inom berörd fastighet om inte särskilda skäl föreligger." är därför missvisande.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende att enskilda vatten- och avloppslösningar kan lösas genom gemensamhetsanläggning eller servitut. Översiktsplanen revideras så att vatten och avlopp i första hand ska lösas inom berörd fastighet.

Lantmäteriet anser att det behöver förtydligas hur den tätortsnära naturen ska säkerställas. Om naturområdena ska säkerställas genom detaljplan, bör det observeras att det med kommunens princip om enskilt huvudmannaskap hamnar på de boendes axlar att förvalta grönområdena. En risk finns att kommunens vision angående den tätortsnära naturens kvalitet inte blir uppfylld.

Ekerö kommuns kommentar:

lordningsställande och förvaltning av allmän plats såsom vägar och grönområden säkerställs genom gemensamhetsanläggningar i samband med efterföljande detaljplaner.

Byggnadsnämnden har inga ytterligare synpunkter än de som lämnades i samrådsskedet. Några av synpunkterna har varken inarbetats i utställningsförslaget eller kommenterats i samrådsredogörelsen och kvarstår således. Byggnadsnämndens samrådsyttrande borde fått större genomslagskraft i utställningsförslaget.

Byggnadsnämnden anser att formuleringen om möjligheter att pröva enstaka byggnader inom grönområden, natur- och kulturmiljö-, rekreationsområden och jordbruksmark genom förhandsbesked bör förtydligas. Enstaka byggnader kan prövas inom de aktuella områdena under förutsättning att byggnaden lokaliseras inom befintlig bebyggelsegrupp och inte är den första byggnaden inom ett obebyggt område.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens riktlinjer om prövning av enstaka byggnader och anläggningar bedöms tillräckliga.

Närlunda Vägförening anser att det idag är svårt att hitta högkvalitativa offentliga rum i kommunen, vare sig för barn, ungdomar eller vuxna. Vidare anser de att det finns platser som har höga naturvärden, men att sambanden med bebyggelsen är outvecklade.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanens vision om en småstad ger förutsättningar för attraktiva och hållbara livsmiljöer där det är nära till allt – skola, fritidsaktiviteter, handel, service, natur, kultur, mötesplatser mm. Kommunens gestaltningspolicy "Vackrare Ekerö" ska tillämpas i samband med detaljplanering, markanvisning av kommunal mark, vid utformning av allmänna platser samt vid planering för kommunala byggnader och anläggningar. Stadsrum och gatunät ska vara sammanhängande och tillgängliga för alla samt erbjuda mötesplatser mellan människor. Översiktsplanen värnar tätortsnära natur och strävar efter en god och estetiskt tilltalande byggnadskultur. Översiktsplanen redovisar vidare områden som utgör tätortsnära natur samt områden som rymmer natur- och kulturmiljöer, rekreationsområden och skogsbruk.

Närlunda vägförening anser att kommunen bör tydliggöra hur man vill utveckla tätorterna genom fördjupade översiktsplaner för Ekerö centralort och Stenhamra tätort. En privatperson

saknar en fördjupning av översiktsplanen för delar av tätortsbandet, särskilt för området vid Ekerö centrum, Älvnäs och Södra Färingsö.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen har inte för avsikt att fördjupa översiktsplanen för Ekerö tätort eller Stenhamra tätort.

En person ser positivt på att det byggs fler bostäder i Ekerö kommun, både bostadsrätter och hyresrätter. En annan anser att kommunen har mer fokus på nya tjustiga sjöstäder och framtida Ekeröbor än de som bor i Ekerö idag och deras boendemiljö. Personen ifrågasätter att kommunen har större fokus på visionen om att bli en småstad än invånarnas välbefinnande.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Ekerö kommun är belägen i en av de snabbast växande regionerna i Sverige. Kommunen står inför en stor omvandling då infrastrukturen ger nya möjligheter – byggande av Förbifart Stockholm/E4 och breddning av Ekerövägen/261. Översiktsplanen eftersträvar en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling och ska kännetecknas av attraktiva livsmiljöer.

En markägare anser att byggnadsnämndens yttrande i samrådet (se s. 44 i Samrådsredogörelsen) "Det enskilda intresset av att bo i friliggande hus med stor trädgård kan inte ses som ett väsentligt samhällsintresse, medan flerfamiljshus som hushållar med den ändliga resursen mark är lättare att motivera" är diskriminerande mot markägare. Det är inte förenligt med kravet att kommunen ska kunna uppvisa "angelägna allmänna intressen" (2 kap 15 § RF) för att neka bygglov.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen behandlar allmänna intressen enligt plan- och bygglagen och miljöbalken. Avvägningarna i kapitlet om mark- och vattenanvändning tydliggör därmed vilka angelägna allmänna intressen som avses i 2 kap 15 § Regeringsformen. Småstaden har förutsättningar för attraktiva och hållbara livsmiljöer i form av höga sociala värden och en praktisk vardag där det är nära till allt. Genom att förtäta befintliga tätorter utnyttjas befintlig infrastruktur och tekniska system. Förtätning möjliggör god kollektivtrafik, ger en god hushållning med mark och vatten, gör att det blir nära mellan olika funktioner samt möjliggör mötesplatser där människor kan träffas.

En person efterfrågar ett tillskott av äldreboenden. Kommunen har historiskt inte tagit ansvar för detta och det har inte heller reserverats någon mark för ändamålet. Samma person anser att kommunen inte tagit fullgott ansvar för utbyggnaden av kommunal service i stort.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att behov av särskilt boende för äldre människor eller personer med funktionsnedsättning ska utredas och om möjligt integreras i detaljplan. Översiktsplanen beskriver också Ekerö kommuns behov av äldreomsorg under de kommande decennierna och att nästkommande etablering av särskilt boende för äldre bör ske i, eller kring Ekerö tätort. Därefter kan fortsatt utbyggnad eventuellt komma till stånd vid Sundby eller Jungfrusund.

En markägare önskar att Asknäs 1:331 inkluderas i det som utpekats som utvecklingsområde. Den tilltänkta bebyggelsen skulle genomsyras av höga ambitioner, där nära dialog och samarbete med grannar och kommun skulle skapa mervärde för ett större område än den egna fastigheten. Bebyggelsen skulle gynna Ekerös framtida utveckling och skapa naturliga mötesplatser.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanens avgränsning av det föreslagna området för centrum/småstad är lämplig.

En person anser att det behöver förtydligas hur höga våningshöjder och exploateringsstal som avses innan det går att ta ställning till de 4–6 våningar som föreslås i visionen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen beskriver visionen om en småstad och bebyggelsens karaktär på ett tydligt sätt. Översiktsplanen anger riktlinjer som ska tillämpas i samband med efterföljande detaljplaner och bygglov för ny bebyggelse. Bland annat ska kommunens gestaltningspolicy "Vackrare Ekerö" tillämpas.

Tätortsbandet generellt

En markägare anser att begreppet "Tätortsbandet" är vilseledande.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen har använt begreppet "tätortsbandet" redan i gällande översiktsplan och anser att områdesindelningen på ett tydligt sätt visar kommunens övergripande viljeinriktning avseende framtida markanvändning. Merparten av kommunens nytillkommande bebyggelse föreslås inom tätortsbandet.

En person anser att det är problematiskt att kommunen inte kommer att bevilja bygglov för boende inom Tätortsbandet förrän kommunalt VA är utbyggt. Det får till följd att det inte går att bygga inom stora delar av Södra Ekerös och Södra Färingsös landsbygd.

Ekerö kommuns kommentar:

Områden med bristfällig vatten- och avloppsförsörjning inom tätortsbandet är högt prioriterade för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp enligt kommunens VA-plan. De flesta av dessa områden kommer enligt VA-planen att förses med kommunalt vatten och avlopp senast 2022. Kommunen avser inte att bygga ut kommunalt vatten och avlopp i olika typer av naturområden inom tätortsbandet.

Detaljplan krävs i princip för all utbyggnad i utbyggnadsområden och förtättningsområden både inom och utom tätortsbandet. I områden för tätortsnära natur och andra natur- och kulturmiljöer är kommunen huvudsakligen restriktiv mot ny bebyggelse. Enstaka byggnader kan dock prövas inom grönområden, natur- och kulturmiljöer, rekreationsområden samt jordbruksmark både inom och utom tätortsbandet.

Ekerö Pastorat anser att deras yttrande angående förtätning i området väster om Ekerö kyrkväg missuppfattats i samrådsredogörelsen. De vill förtydliga att området de avser är beläget ovanför bussvägen till Ekerö sommarstad, och vidare inte är ett skyddat kulturområde. De vill även informera om att hembygdsgården är flyttat till platsen i modern tid.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen beklagar missuppfattningen i samrådsskedet. Översiktsplanen revideras så att området väster om Ekerö kyrkväg omfattas av rosa markering "Förtätning befintlig bebyggelse före år 2030".

Ekerö Centrum och Träkvista

Brf Björkudden 1 och 2 anser att informationen om konsekvenser för föreningarna och deras medlemmar är för knapphändig för att de ska kunna uttala sig om nya bostäder runt bland annat Åkerstigen. Föreningarna väntar på beslut på kommunens föreslagna Tillägg till detaljplan (Ekebyhov 1:328 m.fl.) och bygglov för skärmtak och uterum. Innan de fått besked om detta säger de nej till den nya översiktsplanen, särskilt avseende byggnation av ny skola.

Ekerö kommuns kommentar:

Fortsatt utveckling av Ekerö centrum och Träkvista kan ske oberoende av det pågående planärendet vid Ekebyhov 1:328 m.fl. Syftet med planarbetet är att ändra gällande plan för att anpassa förutsättningarna till befintliga förhållanden.

En person ställer sig positiv till att utöka Ekerö centrum.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

En person saknar tydlighet i planeringen av området vid Tappströmskanalen. På kartorna ser det ut som att bostadsområden föreslås nära vattnet och en ny bro öster om den nuvarande. Idag är det bra arrangerat med bryggor och tillgång till vattnet vid Ekerö centrum. Den övergivna fabriksstomten öster om Pråmvägen skulle passa som utvecklingsområde med närhet till Mälaren för alla.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att Ekerö centrum ska kunna utvidgas till båda sidor om Tappströmskanalen. Vid Tappströmskanalen markeras även ett område som utredningsområde för en eventuell framtida bro-/väganslutning mellan Tappström och Lindö. Denna förbindelse kan komma att bli föremål för utredning. Översiktsplanen anger vidare att man utreder förutsättningarna för att förlänga den befintliga gångvägen längs kanalen vid centrum till att gå längs strandlinjen inom en större del av tätortsbandet.

En person anser att Tappströmsbron borde ligga kvar där den ligger idag och inte flyttas längre väster ut som Trafikverket föreslår.

Ekerö kommuns kommentar:

Ombyggnaden av Tappströmsbron regleras i detaljplan och vägplan och är inte en fråga för översiktsplanen.

Ekebyhovsdalen och Jungfrusundsåsen

Friluftsfrämjandet Mälaröarna anser att Jungfrusundsåsen i sin helhet borde göras till Naturreservat så fort som möjligt och att det borde finnas en vision för området. De anser att naturreservatet behöver ha den storlek som det har idag. Naggas det i kanten blir det större konkurrens om och slitage i området. Denna risk ökar med den ökade befolkningen i Ekerö tätort. Känslan av att vara i en skog där många aktiviteter får plats samtidigt som det finns tysta områden kan gå förlorad. De lyfter fram nationella mål, vägledningar och regleringsbrev som stöd för att Jungfrusundsåsen ska bevaras och utvecklas istället för att minska värdena genom ny bebyggelse. Vidare nämner de flera utvecklingsmöjligheter som skulle kunna realiseras genom samverkan med det lokala föreningslivet, såsom utegym, fler parkeringar och cykelställ i anslutning till området, möjlighet till bastu och bad både sommar och vinter, ombytesrum, uthyrning av utrustning, mountainbikespår, fler längdskidsspår med sprutsnö, restaurang och café året runt, konferens, höghöjdsbana, hyrstugor och långfärdsskridskor.

Friluftsfrämjandet Mälaröarna anser att Ekebyhovsbacken har ett stort värde som borde lyftas fram i planen. Skidbacken nämns inte i översiktsplanen. Backen används flitigt av personer i alla åldrar från hela Stockholmsområdet för skidskola, träning, tävling och allmän åkning. Vidare motsätter sig föreningen bebyggelsen, Barrudden, som föreslås i anslutning till backen, eftersom de befärdar att risken är stor att bebyggelsen hotar backen genom exempelvis klagomål vid buller från snöläggning.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser att införa natur- eller kulturreseptat för Ekebyhovsparken och Jungfrusundsåsen. Områdenas betydelse som besöksmål ska särskilt prioriteras. Ekebyhovsdalen ska kunna utvecklas som aktivitetsområde, men ändå bibehålla sin öppna karaktär. Översiktsplanen förtydligas avseende skidbackens värde för tätortsnära friluftsliv och rekreation.

Flera personer motsätter sig byggnation på och i anslutning till Jungfrusundsåsen. Någon lyfter särskilt fram byggnation av bostäder invid Knalleborgs förskola och önskar ett förtydligande av vilken typ av bostäder som avses. En person oroar sig för trafiksituationen på Väsbyvägen. En annan anser att det område som ingår i Friluftsfrämjandets karta inte bör bebyggas. Jungfrusundsåsen är idag ett populärt naturområde för friluftsliv och rekreation. Det poängteras att området rymmer fornlämning och är värdefullt för den biologiska mångfalden. Bebyggelse skulle motverka dessa värden. Bebyggelsen strider mot gällande översiktsplan och nationella miljömål om levande skogar och rikt odlingslandskap.

Ekerö kommuns kommentar:

Det markerade området vid Roshagen är detaljplanelagt som kvartersmark för bostäder enligt en byggnadsplan som fastställdes 1947, med tillägg från 2001. Området har ännu inte byggts ut, men kommunen anser fortfarande att det är lämpligt med utbyggnad av bostäder i området.

Området vid Knalleborgs förskola ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse. Kommunen bedömer att det kan bli en lämplig komplettering av befintlig bebyggelse. Översiktsplanen anger att området rymmer kända fornlämningar som kan påverka utformningen av området.

En person anser att kommunen inte fullföljt tidigare beslut om att bilda naturreservat. Naturreservat är av stor betydelse för invånarna i Ekerö och kommunen borde därför prioritera det.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att kommunala natur- eller kulturresevat ska införas för Ekebyhovsparken och Jungfrusundsåsen.

Gällstaö

En privatperson anser att kartunderlagen för Gällstaö är bristfälliga. Det går inte att utröna vad som ska bebyggas och vad som ska bevaras av ängsmarken som omsluts av Herredagsvägen, Syrénvägen och Ringvägen.

Markägaren anser att den bebyggelse som föreslås på ängen kräver omfattande markhöjande åtgärder och/eller pålning. Detta skulle försämra landskapsbilden kraftigt. Tidigare har kritik mot bebyggelse på låglänt mark medfört att andra låglänta områden inte längre föreslås för bebyggelse. Att denna ändring inte innefattat ängen på Gällstaö ser personen som ett problem, då ängen översvämmas varje vår.

Bebyggelse på ängen skulle försämra Gällstaös unika karaktär och kraftigt försämra rekreations- och naturvärden. Denna åsikt har tidigare framförts till kommunen där dessa argument fördjupas (se bilaga i yttrande).

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad. Kommunen utreder etablering av förskola och ett mindre antal nya bostäder på Gällstaö.

Älvnäs och grönkilen

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden anser att kommunen bör redovisa en strategi för att undvika att Ekerökilen försvagas vid en utbyggnad av Älvnäs. I avsaknad av tydlig, övergripande strategi för hur kommunen kan utveckla Älvnäs och samtidigt bevara eller stärka Ekerökilen behöver avvägningen mellan behovet av attraktiv småstad och den regionala grönstrukturen tydliggöras i kommande detaljplanering.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen revideras avseende att kommunen eftersträvar att Ekerökilen inte ska försvagas utan även fortsatt ska utgöra ett sammanhängande stråk mellan Jungfrusund och Munsö. Frågan kommer att studeras och tydliggöras i efterföljande detaljplanering. Översiktsplanen visar ett grönt stråk mellan utbyggnadsområdet för centrum/småstad och befintlig bebyggelse i Älvnäs. Delar av dagens naturområden vid Älvnäs kommer dock att tas i anspråk för ny bebyggelse.

En person uppmärksammar den kraftiga exploateringen i Älvnäs och anser att det kommer leda till att Älvnäs särskiljer sig från andra delar av tätorten. Vidare kommer terrängen, tidigare grustäktsområden och höjdskillnader göra planeringen svår. Den föreslagna vägen genom området kommer leda till stora ingrepp på naturen.

Ekerö kommuns kommentar:

Ålvnäs är kommunens mest omfattande och viktigaste utbyggnadsområde. Översiktsplanen anger tätare bebyggelse i Ålvnäs då det är angeläget att hushålla med marken och ta vara på det centrala läget med god kollektivtrafik, närhet till service, möjliggöra mötesplatser mm. Bostadsutbudet i Ekerö kommun behöver kompletteras med centralt belägna bostäder av olika storlekar och upplåtelseformer.

Utformning av området med avseende på hur grönkilen kan fortsätta utgöra ett sammanhängande stråk, hur bebyggelsen kan anpassas till omkringliggande bebyggelse, höjdskillnader inom området mm. studeras i efterföljande detaljplaner.

Västeräng

En privatperson anser att Västeräng bör bevaras.

Ekerö kommuns kommentar:

Västeräng är med sitt centrala läge mycket viktigt för utvecklingen av Ekerö centrum. Området kan komma att användas för centrumändamål, strandnära kommersiell service, infartsparkeringar och bostäder. Möjligheten att anlägga en mindre hamn för småbåtar bör utredas. Möjligheter att upphäva strandskyddet kommer att utredas i efterföljande detaljplaner.

Södra Färingsö

En markägare på Södra Färingsö vill att en del av deras mark inkluderas i utbyggnadsområdet intill (vid Enlunda söder om vägreservatet för ny huvudväg mellan Svanhagen och Enlunda). De har tagit fram ett förslag till bostadsbebyggelse som de lyfte fram i samrådet och som inte bemöttes i samrådsredogörelsen. De anser att det finns många goda förutsättningar för en bra bostadsbebyggelse och är öppna för bostäder i olika storlekar, upplåtelseformer och gestaltning utifrån platsens förutsättningar. De anser att deras förslag går i linje med översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Utbyggnadsområdena för nya bostäder på Södra Färingsö har utformats så att områdets karaktär med bostäder nära naturen, ska kunna bibehållas. Utbyggnadsområdet för bostäder vid Enlunda, söder om vägreservatet, har utformats så att man sparar ett grönt stråk mot befintliga bostäder. Utbyggnadsområdets gräns revideras något så att delar av de bostäder som föreslås blir möjliga utan att det gröna stråket mot befintlig bebyggelse skärs av.

Några personer anser att den gamla miljön, bykänslan och de öppna grönyrtorna (kultur- och naturmiljön) i Stenhamra Centrum ska värdas och bevaras. En av personerna tycker inte att småstad är ett alternativ i Stenhamra.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att det är lämpligt att Stenhamra centrum utvecklas till centrum/småstad med handel och bostäder i form av flerbostadshus, samt en attraktivt utformad torgmiljö. Småstadsbebyggelsen bör vara relativt tät för att ta tillvara befintlig eller planerad kollektivtrafik och infrastruktur.

En person är positivt inställd till översiktsplanen och särskilt positiv till bebyggelseutvecklingen längs väg 800 på södra Färingsö.

En annan person anser tvärtom att den stora mängd bostäder som föreslagits i området mellan Stenhamra och Svanhagen inte uppfyller kommunens mål om varsam utbyggnad, småskalighet och variation i arkitektur och stadsrum eller en tydlig gräns mellan staden och omgivande landsbygd. Utbyggnaden tar i anspråk tätortsnära natur, sjöängar och våtmarker, såsom Västerängsdiket och våtmarkerna runt Törnbyviken. Personen anser att det är olämpligt att bygga så långt från kollektivtrafik och annan service som området mellan Stenhamra och Svanhagen innebär. Det är eventuellt risk för buller från Skå flygfält och det är oklart om det är beaktat i översiktsplanen. Personen uttrycker en förhoppning om att den planerade

bebyggelseinriktningen i första hand utgår från Stenhamra, och inte börjar mitt emellan Stenhamra och Svanhagen.

Personen jämför vidare översiktsplaneförslaget med en strukturskiss för Törnbyområdet (dnr KS12/133) avseende vägdragningar och gångvägar. Personen förutsätter översiktsplanen gäller i de delar som skiljer mellan de båda förslagen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att det är möjligt att åstadkomma god kollektivtrafik längs väg 800 på Södra Färingsö i samband med utbyggnad av centrum/småstad i Stenhamra centrum och Svanhagen, samt nya bostäder mellan Stenhamra och Svanhagen.

Utbyggnadsområdet för centrum/småstad vid Svanhagen revideras något så att mindre del av tätortsnära natur tas i anspråk. Låglänt mark mellan Stenhamra och Svanhagen kan komma att tas i anspråk för att skapa en god bebyggelsestruktur med sammanhållna tätorter. Merparten av våtmarkerna vid Törnbyviken bibehålls som tätortsnära natur.

Översiktsplanen förtydligas avseende vilka områden som berörs av buller från Skå flygfält.

Syftet med strukturskiss för Törnbyområdet är att beskriva förutsättningar, etappindelning och utredningsbehov för Törnbyområdet inför efterföljande detaljplaner. Strukturskissen är förenlig med både gällande översiktsplan och förslaget till ny översiktsplan. Den visar en mer detaljerad bild av hur området kan utvecklas.

En person anser inte att det bör tillåtas byggnation av hus högre än 2 våningar i Svanhagen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen ger en sammantaget god bebyggd miljö samt en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Översiktsplanen anger att Svanhagen ska utvecklas till centrum/småstad med bostäder, bland annat i form av flerbostadshus, centrumfunktioner, handel, kontor och eventuellt småindustri. Småstadsbebyggelsen bör vara relativt tät för att ta tillvara befintlig eller planerad kollektivtrafik och infrastruktur.

En markägare anser att det är nödvändigt att Kumlavägen får en annan anslutning mot Färentunavägen för att säkerställa trafiksäkerheten vid ökad tung trafik när marken mot flygfältet tas i bruk för industriändamål. Industriexploatering bör kunna finansiera ombyggnaden av vägen. De anser inte att deras synpunkter beaktats tillräckligt i samrådsredogörelsen.

En ändrad vägsträckning av Kumlavägen ger ändrade förutsättningar för exploatering av marken mot Tuna gård. De föreslår utbyggnad av bostäder vid Tuna gård. Delar av deras förslag rör Tuna gårds gamla ladugårdsbyggnad, som tidigare fått positivt planbesked för ombyggnad till radhuslägenheter. Detta område bör därför markeras på kartan som utbyggnadsområde för bostäder.

Ladan på Tuna gård bör bevaras då den har en karaktäristisk siluett och är ett blickfång från Färentunavägen norrut. Då ladan inte kommer kunna bära sina egna kostnader förespråkas komplettering med ytterligare bebyggelse norr om ladan. Denna bebyggelse skulle ge ett ekonomiskt utrymme för anläggning av en säker gång och cykelförbindelse under Färentunavägen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer inte att Kumlavägens anslutning till Färentunavägen måste flyttas i samband med utbyggnad av industri i närheten av flygfältet. Kommunen bedömer inte heller att det är lämpligt att etablera ytterligare bostäder nära det framtida industriområdet, då verksamheterna i viss mån kan vara störande för omgivningen. Området vid flygfältet är den enda platsen i kommunen där verksamheter som i viss mån kan vara störande för omgivningen kan utvecklas.

Markägaren och förvaltaren av Barnbyn i Skå anser att området bör utvecklas genom en omedelbar men försiktig förtätning med egnahemsbostäder. En förtätning är en nödvändighet

för att bära kostnaderna för teknisk infrastruktur och för skötsel och underhåll av området. Det finns goda tekniska förutsättningar för en försiktig förtätning. Vägnät, vatten- och avloppsnät har tillräcklig kapacitet för att serva en varsam utveckling av bebyggelsen. En vision för byarna efterfrågas.

Ekerö kommuns kommentar:

Området ingår i kommunens VA-plan med en låg prioritering, dvs. utbyggnad efter år 2030. Det innebär att området har markerats som möjligt för förtätning därefter. Översiktsplanen anger riktlinjer för områden där kommunala vatten- och avloppssystem ska utvidgas på längre sikt. Av dessa riktlinjer framgår bland annat att kommunen är restriktiv till ytterligare bostadshus och att uppförande av enstaka nya bostäder prövas i varje enskilt fall genom förhandsbesked.

En person anser inte att det är att vårda kulturvärdet i Skå att uppföra en stor mängd lägenheter.

Ekerö kommuns kommentar:

Förtätning inom befintliga strukturer och relativt tät bebyggelse ger ett effektivt markutnyttjande som medger expansion utan att ta i anspråk orörda områden med höga natur- eller kulturmiljövärden.

En markägare hoppas att detaljplaneprocessen för markerade utbyggnadsområden vid Troxhammar kan inledas och drivas parallellt med arbetet med översiktsplanen. Ytterligare två mindre områden borde redovisas som förtättningsområden eller nya bostadsområden: norra delen av Troxhammar by och strax söder om byn längs befintlig väg mot Hammargården. De anser vidare att översiktsplanen bör reservera mark för viss basservice som förskola och kiosk/närbutik.

Det utredningsområde för strandnära camping i Troxhammar by som föreslås bör ändras till förtättningsområde i de delar som har befintliga fritidstomter, då vissa av dem skulle kunna ändras till permanentboende. Campingområdet i övrigt bör pekats ut som ett utvecklingsområde för sjönära anläggningar istället för utredningsområde. Markägaren bedömer att det finns behov av småbåtshamn, bad och bryggor. Ett stråk för friluftslivets framkomlighet i sjönära läge borde kunna beaktas. Markägaren anser att det finns goda grunder för strandskyddsdispens.

Det föreslagna tätortsnära grönområdet i Troxhammar By bör förskjutas mer öster ut och ner till Mälarens stränder.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att föreslagna utbyggnadsområden för bostäder och det tätortsnära grönområdet har lämpliga avgränsningar.

Kommunen bedömer att det är osäkert vilken utveckling som är möjlig av det område som markeras som utredningsområde för ny bebyggelse och camping vid Troxhammar, med avseende på att området berörs av strandskydd. Det är därför motiverat att bibehålla markeringen utredningsområde.

Lokala centra och landsbygd

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden betonar att den förtätning som pekats ut på Adelsö på lång sikt inte får påverka öns samlade värden och funktioner negativt. Hela Adelsö är idag utpekad som område med stora samlade värden för rekreation, natur och kultur.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen säkerställer att Adelsös natur- och kulturmiljövärden bibehålls. Översiktsplanen anger att åtgärder inom världsarvsområdet endast får vidtas om de bidrar till att världsarvens status kan upprätthållas. Inom buffertzonen till världsarvsområdet får endast åtgärder vidtas om de inte bedöms påverka världsarvet negativt. Nya Stenby-Hovgården bedöms kunna utvecklas med ett fåtal nya bostäder inom de områden som ska planläggas i

samband med utbyggnad av kommunalt vatten- och avloppssystem. Stor hänsyn ska tas till unika natur- och kulturmiljövärden.

Ekerö pastorat önskar få förtydligat innebörden av kommunens kommentar i samrådsredogörelsen till deras önskemål att möjliggöra komplettering med ny bebyggelse på pastoratets fastigheter vid Munsö Prästgård och vid Hovgården på Adelsö.

Ekerö kommuns kommentar:

Pastoratets markområden ligger i anslutning till lokala centra vid Munsö kyrkby-Söderby och Nya Stenby-Hovgården. Lokala centra bör rymma funktioner som behövs för att kunna leva i området under livets alla skeden. Prövning av kompletterande bebyggelse kan ske genom förhandsbesked.

Munsö kyrkby kan endast utvecklas med ett fåtal nya bostäder då större utbyggnad medför omfattande investeringar i vatten- och avloppsledningssystem utöver kommunens VA-plan. Vid Hovgården måste eventuell ny bebyggelse utformas med stor hänsyn till unika natur- och kulturmiljövärden.

Konsumentföreningen Stockholm anser att översiktsplanen utgör ett hinder för bostadsbebyggelse i Skytteholm. Den borde istället ge möjlighet till framtida prövning av mindre bostadsbebyggelse i Skytteholm.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att utbyggnad av bostadsbebyggelse bör koncentreras till tätortsbandet och de områden som omfattas av kommunens VA-plan. Enstaka byggnader kan prövas genom förhandsbesked utanför dessa områden. Nya mer betydande bebyggelsetillskott på landsbygden bör endast tillkomma i eller i anslutning till befintliga byggnadsbestånd.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionsplanenämnden konstaterar att de utpekade LIS-områdena ligger inom det som i RUFSS 2010 och utställningsförslaget till RUFSS 2050 benämns som landsbygd, skärgård och övrig mark samt stora samlade rekreations-, natur- och kulturmiljöer. I dessa områden bör ny bebyggelse i första hand lokaliseras inom föreslagna landsbygdsnoder eller i anslutning till övriga bebyggda områden. Bebyggelsen bör planeras för en täthet och omfattning som ger förutsättningar för kollektivtrafikförsörjning. Därför ser landstinget positivt på att översiktsplanen utgår från att bostäder måste vara nära ett kommunikationsstråk. För att LIS-utveckling ska få genomslag som princip är det angeläget att strategiskt satsa på välmotiverade områden. De anser att det bör framgå tydligt vilken eller vilka funktioner som kommunen avser utveckla i de utpekade LIS-områdena. För de LIS-områden som ligger i områden med stora samlade rekreations-, natur- och kulturvärden eller med höga naturvärden bör samplanering för både utveckling och bevarande eftersträvas.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger vilka funktioner som kommunen ser lämpliga i respektive markerat område. Det handlar om camping, turism, näringsliv, hamn, varv och bostäder. Se vidare kommentar till Länsstyrelsen.

Markägaren till Sättra gård anser att förslaget till översiktsplan är bra och möjliggör utveckling av Sättra gård. LIS-området på norra Adelsö bör ges ett utökad syfte så att även bostäder inkluderas. Möjligheter för boende är central i en satsning på turismen. Bebyggelsen vid Sättra på norra Adelsö bör ges möjlighet att förtätas tidigare än 2030. Förtätning bör kunna ske när VA-frågan är löst, vilket kan innebära före år 2030.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att landsbygdsutveckling i strandnära läge på norra Adelsö enbart bör syfta till camping, turism och näringsliv. Bostäder bör prövas enligt vanliga strandskyddsregler.

Skolor

En person anser att det behövs en ny skola i Ekerö tätort i samband med utbyggnaden av bebyggelsen. Det är redan idag brist på skollokaler.

38 yttranden, varav flera var underskrivna av flera personer eller bostadsrättsföreningar, motsätter sig byggnation av ny skola på Björkudden (Gamla Ekerövägen). Flertalet personer lyfter fram farhågor för ökad trafik i bostadsområdet runt skolan och de vill inte att natur- och kulturmiljöer vid Uggleberget tas i anspråk. De anser att trafiken som skolan genererar kommer göra bostadsområdet mindre trevligt, lugnt och trafiksäkert för boende, skol- och förskolebarn. Några anser att områdets vägar och parkeringar inte är dimensionerade för dagens trafik och därför inte tål ytterligare trafik. Några befarar ökat buller och vibrationer. Några personer anser att det kommer att bli svårt att skapa lämpliga tillfartsvägar. Gamla Ekerövägen är delvis avstängd, endast gång- och cykeltrafik är tillåten på en delsträcka.

Många påpekar att ta i anspråk grönområdet vid Uggleberget påverkar boendemiljön och befintlig skolverksamhet negativt då detta är ett frekvent använt rekreativt område. I gällande ÖP är ytan tätortsnära natur. Flera berättar att de valt att bo här för att ha närhet till naturen. De önskar få veta vad skolan får för konsekvenser för dem och marknadsvärdet på deras hus. Flera vill också få veta hur mycket sprängning i berget bygget skulle kräva. En person befarar att sprängning kommer leda till skador på befintliga byggnader.

Flera anser att det är märkligt att en privat skola, Birkaskolan, fått mark utpekad som lämplig för deras verksamhet, när kommunen under en längre tid försökt hitta lämplig mark för lokaler till kommunal verksamhet utan framgång. Eftersom den privata skolan har hela kommunen som upptagningsområde kommer troligtvis många barn få skjuts med bil.

Några hävdar att området för skola inte är tillräckligt stort för alla nödvändiga funktioner och en annan anser att skolan kommer ligga för nära omkringliggande bebyggelse. Några ifrågasätter att skolan kommer bli betydligt högre än omkringliggande bebyggelse.

Flera föreslår att nya skolor istället ska anläggas i anslutning till befintliga skolor och sporthallar, exempelvis vid Birkaskolan, Ekebyhovsskolan, Tappströmsskolan, Målaröhallen och Träkvistaskolan. Andra tycker att skolor istället ska etableras i närheten av utvecklingsområden eller där det planeras för bostäder, exempelvis närmare Gällstaö eller Bryggavägen. Flera personer anser att nya skolor och förskolor bör uppföras där det finns parkeringsplatser och goda och säkra kommunikationer, genom bussar, bilar, cykel- och gångbanor, exempelvis vid den nya idrottshallen och tennisbanan vid Ekebyhovsskolan. Några personer tycker inte det ska byggas där det redan finns skolor och förskolor inom gångavstånd. Några personer anser att nya skolor och förskolor bör uppföras i områden som i dagsläget inte har någon skola, till exempel Älvnäs (bakom Lidl). En annan föreslår platsen där Tappsund Såg och Hyvleri tidigare låg.

En person anser att det svårt att lämna synpunkter på skolan på Björkudden, eftersom inget sägs om storlek, omfattning eller exakt placering. Personen anser att markanvändningskartan har för liten skala, är för odetaljerad och att det till ordet "Skola" borde finnas en områdesmarkering.

Ekerö kommuns kommentar:

Det är angeläget att det finns utrymme för nya skolor och förskolor när kommunen får fler invånare. Markerade platser kan därför komma att utredas för nya eller utökade skolor. Därutöver kan skolor och förskolor även komma att inrymmas i utbyggnads- och förtätningsområden.

En person anser att Ekerö kommun borde ha ett eget gymnasium. Övriga kommuner i Stockholms län av liknande storlek som Ekerö har ett gymnasium. Ett gymnasium skulle stärka anknytningen till Ekerö och ha betydelse för den fortsatta bosättningen i kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen verkar för god tillgång till gymnasieutbildningar. Översiktsplanen möjliggör skola på flera ställen. Kommunen avser dock inte att inrätta kommunalt gymnasium för närvarande.

Trafik (infrastruktur)

Luffartsverket (LFV) och Trafikverket noterar att planförslaget behöver justeras gällande hindersbegränsning och ytor för lägsta flyghöjd (MSA-yltor Minimum Sector Altitude). MSA-yltor berör hela Ekerö kommun, hindersbegränsande ytor berör östra Lovön och nordvästra Färingsö. LFV ska remitteras för alla objekt i kommunen som är högre än 20 m. Trafikverket kan vara behjälpliga med kartfiler för hinderbegränsande ytor och MSA-område för Bromma flygplats.

*Ekerö kommuns kommentar:
Se kommentar till Länsstyrelsen.*

LFV upplyser om att Kustbevakningen ska remitteras vid ärenden gällande etablering i hav och insjöar.

*Ekerö kommuns kommentar:
Översiktsplanen revideras avseende att Kustbevakningen ska remitteras vid ärenden gällande etablering i Mälaren.*

Sjöfartsverket efterfrågar att de i översiktsplanen angivna farleder som är riksintresse för sjöfarten uppdateras med gällande skyddade höjder och djup:

- Sträckan Hammarbyslussen-Björkfjärden, 25 m segelfri höjd och maximalt djupgående 5,5 m.
- Sträckan Södertälje-Västerås, 34 m segelfri höjd och maximalt djupgående 6,8 m.
- Sträckan Björnholmen-Lövholmen, 25,2 m segelfri höjd och maximalt djupgående 6,0 m.

*Ekerö kommuns kommentar:
Se kommentar till Länsstyrelsen.*

Trafikverket vidhåller sin syn från samrådet att kommunen bör vara huvudman för vägnät inom planlagda område, nuvarande och framtida. Närlunda vägförening och en privatperson instämmer vad gäller vägar i Ekerö tätort och Stenhamra tätort.

Närlunda vägförening anser att enskilt huvudmannaskap går tvärs emot plan- och bygglagen, särskilt beträffande likställighetsprincipen. Det borde vara ett samhällsansvar att förvalta tätorterna. Privatpersoner kan inte ta ansvar för den här typen av långsiktiga beslut. Vägföreningssystemet i huvudorterna är både otidsenligt och bakåtsträvande. Kommunen borde ta ansvar för offentliga miljöer med kvalitativa mötesplatser. De särskilda skäl, avvägningar och bedömning av konsekvenser ska redovisas separat.

Närlunda vägförening anser vidare att formuleringen "Vägar med kollektivtrafik har i huvudsak kommunal eller statlig huvudman" inte helt stämmer, eftersom Ekvägen-Granbacksvägen-Närlundavägen, Väsbyvägen och Sanduddsvägen, är vägar där det idag är enskilt huvudmannaskap. Föreningen önskar ett förtydligande av vad som menas med "kommunal standard" avseende upprustning av vägar.

*Ekerö kommuns kommentar:
Ekerö kommun avser även fortsättningsvis att tillämpa enskilt huvudmannaskap för vägar i detaljplanerade områden och ej statliga vägar på landsbygden. Enskilt huvudmannaskap utgör en enhetlig förvaltningsmodell i kommunen och det är inte rationellt ur drift- och kostnadsperspektiv att tillskapa enklaver med kommunal väghållning. Att överta huvudmannaskapet för de vägar som för närvarande är enskilda kan innebära höga kostnader för kommunen.*

Översiktsplanen förtydligas avseende upprustning av vägar till mer enhetlig standard.

Lantmäteriet påvisar att skälen till ställningstagandet av det enskilda huvudmannaskapet behöver framgå vid framtagandet av detaljplaner. Att huvudmannaskapet är benämnt i översiktsplanen automatiserar inte att frågan inte behöver behandlas i detaljplanearbetet. Lantmäteriet anser därför att detta bör framgå på sidan 88.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen förtydligas avseende att huvudmannaskap för allmän plats ska belysas i efterföljande detaljplaner.

Polismyndigheten, Vällingby Lokalpolisområde, anser att trafiksäkerhetsarbetet bör förtydligas i översiktsplanen. De lyfter upp problem med säkra skolvägar, säkra överfarter på de idag smala och kurviga vägarna och brist på bra uppställningsplats för långtradare. Dagens problem förvärras i samband med förtätning, ökad exploatering och folkmängd.

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun har antagit en gång- och cykelvägsplan. I denna föreslås en total utbyggnad av gång- och cykelvägsnätet i kommunen om cirka 23 kilometer. Detta kommer att förbättra trafiksäkerheten i kommunen. På kort sikt prioriteras saknade avsnitt på vägsträckorna Ekerö centrum-Träkvista-Ekerö Sommarstad-Sundby, respektive Brygga industriområde-Jungfrusunds färjeläge. Översiktsplanen anger även att de regionala cykelstråken, övriga övergripande cykelstråk och grannskapsstråk är nödvändiga och att Ekerövägens sträckning Tappström-Träkvista bör utformas för förbättrad framkomlighet, trafiksäkerhet och miljö.

Översiktsplanen anger vidare att exploateringen, i samband med efterföljande detaljplaner, ska bidra till förbättrad framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet längs berörda tillfartsvägar.

Statens fastighetsverk anser att eventuell räddningsstation, i närheten av E4 Förbifart Stockholm och väg 261 inte ska placeras på Lovö.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att förutsättningar för ny lokalisering av en räddningsstation i skälig närhet till Förbifart Stockholm/E4 och Ekerövägn/261 bör utredas. Exakt lokalisering avgörs inte i översiktsplanen.

Stockholms läns landsting – Tillväxt och regionplanenämnden anser att framkomligheten för bussar säkerställs i efterföljande detaljplanering och att utformning av gatunät följer landstingets riktlinjer för utformning av infrastruktur med hänsyn till busstrafik (RiBuss). Detta blir särskilt relevant eftersom kommunen har för avsikt att tillämpa enskilt huvudmannaskap för vägar.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att exploateringen, i samband med efterföljande detaljplaner, ska bidra till förbättrad framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet längs berörda tillfartsvägar.

En privatperson efterfrågar att översiktsplanen tar upp konkreta planer för hur landstinget kan förbättra kollektivtrafiken. En annan hävdar att många invånare i kommunen reser med bil och även fortsättningsvis vill göra det. En satsning på kollektivtrafik kan därför få negativa konsekvenser för kommunen attraktionskraft.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad. Ekerö kommun avser att verka för ett ökat kollektivtrafikresande och god kollektivtrafik såväl inom kommunen som till och från andra delar av Stockholmsregionen.

Flera personer anser att dagens trafiksituation på Ekerövägen (väg 261) är ohållbar och befarar att situationen inte kommer bli bättre i framtiden. Någon motsätter sig all ny byggnation som innebär en trafikökning på Ekerövägen. En annan anser att det inte bör ske någon byggnation förrän vägen till Stockholm har kapacitet för utökad trafik och att det bör anläggas fler infartsparkeringar, eftersom många invånare pendlar till Stockholm. En person befarar att bilanvändandet kommer öka när Förbifart Stockholm är färdig, eftersom biltransporter blir snabbare. En efterfrågar uppgifter om hur fordonstrafiken i kommunen förväntas förändras över

tid, särskilt vad gäller Ekerövägen. En annan hävdar att breddningen av Ekerövägen med fler körfält inte får positiv inverkan på trafikflödet, eftersom två av körfälten endast får användas av kollektivtrafiken under rusningstrafik. Körfälten borde även vara avsedda för personbilar under dessa tider. Trafiken mot Brommaplan och rondellen på Brommaplan är de största problemen för trafiken. Personen befarar att rondellen blir ytterligare belastad när trafikanter för Förbifart Stockholm kommer nyttja Ekerövägen för att ta sig till Västerort/Brommalandet.

En person anser att kommunen behöver lägga större fokus på infrastrukturen och boendemiljön för att visionen om en småstad ska fungera. Personen anser inte att det är tillräckligt tydligt hur infrastrukturen ska följa den planerade bebyggelsen och vilken effekt bebyggelsen kommer att få på trafiksituationen och efterfrågar fler konkreta åtgärder, såsom bullerskydd.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad. Kommunen förutsätter att Stockholms läns landsting satsar på ny, effektiv kollektivtrafik i samband med breddning av Ekerövägen/261 och byggande av Förbifart Stockholm/E4. Det är avgörande för att möjliggöra en långsiktig hållbar och robust samhällsutveckling med hållbara resvanor och reducerad klimatpåverkan och för att motverka ökad fordonstrafik och trängsel. Arbetspendling kan även ske med färjeförbindelser och pendelbåttrafik.

Flera personer föreslår detaljerade åtgärder för att förbättra trafiksituationen, såsom att den befintliga cirkulationsplatsen vid Tappströmsbron inte bör ersättas med en T-korsning, nya gångtunnlar under cirkulationsplatsen vid Brommaplan, gångtunnel och cirkulationsplats vid Kanton och Drottningholm samt planskild korsning i Ekerö centrum. Någon nämner också att kommunen behöver rusta upp befintliga vägar samt anläggning av nya vägar.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen avser inte att bygga om cirkulationsplatsen vid Tappströmsbron (Malmviksrondellen på Lindö) till en T-korsning.

Brommaplan ligger i Stockholms kommun, varför åtgärder i gatumiljön ligger utanför Ekerö kommuns ansvar.

Kommunen är positiv till gång- och cykeltunnlar vid Kanton och Drottningholm. Kommunen samråder med Trafikverket och Stockholms läns landsting om möjliga åtgärder.

Kommunen avser inte att anlägga ytterligare planskilda korsningar i Ekerö centrum utöver den befintliga gång- och cykeltunneln i centrum.

Hamnar, pendelbåt och broar

Statens fastighetsverk ställer sig positiv till översiktsplanens förslag på pendelbåtstrafik. Stockholms Läns Landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden anser att om pendelbåtstrafik mellan Ekerö och Stockholm ska permanenteras bör all trafik utgå från Tappström. Det medför behov av antingen muddring av kanalen alternativt att en ny brygga etableras längre ut i kanalen.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen ser gärna att pendelbåtstrafiken utgår från Tappström. Kommunen samråder med Trafikverket och Stockholms läns landsting om möjliga åtgärder.

En person efterfrågar en permanent gång- och cykelbro från Vårberg i Skärhamns kommun (Estbrötevägen) till Gällstaö via ön Estbröte. En sådan bro skulle innebära kortare cykelavstånd till Kungens kurva, Skärholmen och Huddinge sjukhus och främja fritidscyklande samt lokalturism.

Ekerö kommuns kommentar:

Gång- och cykelbroar mellan Gällstaö och Vårberg via ön Estbröte skulle korsa farled för sjötrafik i Mälaren som är av riksintresse för sjöfarten. Skyddad höjd är 25 meter. Kommunen bedömer att andra angelägna gång- och cykelåtgärder bör prioriteras framför sådana gång- och

cykelbroar. Färjan Ekeröleden fyller i viss mån funktion som förbindelselänk för gång- och cykel i ungefär samma riktning.

En person betonar vikten av att översiktsplanen värnar om Slagstafärjan för fotgängare och cyklister.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger att befintliga färjelinjer bör trafikeras med fullgod turtäthet. Ekeröleden bör trafikeras av en busslinje för att kunna erbjuda kollektivtrafik mellan Ekerö kommun och sydvästra delen av Stockholmsregionen. Utbyggnad av saknade avsnitt av gång och cykelväg till Jungfrusunds färjeläge prioriteras på kort sikt.

Gång- och cykelvägar

Trafikverket ställer sig positiv till att kommunen aktivt planerar för cykelåtgärder. Planerade cykelleder ser på vissa sträckor ut att sammanfalla med sträcka för statlig väg. Vaghållarfrågan för cykellederna skulle därmed behöva tydliggöras. Vidare framhåller Trafikverket vikten av skyltning för att kunna följa de cykelleder som kommunen föreslår i översiktsplanen.

Trafikverket kan delta i tidig dialog om cykelleder och vägvisning för cykelled på statlig väg.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Närklunda vägförening anser att det finns goda förutsättningar för att utveckla gång- och cykelnätverket i kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Friluftsliv, turism, ridled mm.

Statens fastighetsverk ställer sig positiv till att utställningshandlingen lyfter behovet av att utöka övernattningsmöjligheter inom kommunen.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

Friluftsfrämjandet Mälaröarna ställer sig positiva till att kommunen avser att samverka med lokala föreningar avseende utveckling av frilufts- och föreningslivet (s. 37 i samrådsredogörelsen).

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

En markägare vid Troxhammar har inga synpunkter på planerad ridled genom sin fastighet så länge den följer befintliga upptrampade körvägar och stigar. Den får dock inte begränsa möjligheterna till komplettering av bebyggelse.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen anger både utbyggnadsområden för nya bostäder och ridled vid Troxhammar. Båda markanspråken är angelägna.

En person föreslår att planerad ridväg på Färingsö placeras så att Färingsö Ridskola på Ekenäs Gård kan ansluta till denna.

Ekerö kommuns kommentar:

Ridvägen avses ansluta till större hästverksamheter såsom ridklubbar, ridskolor mm.

Kraftledningar och energiförsörjning

Svenska kraftnät upplyser om att det inte med säkerhet går att säga idag vilket teknikval som är mest lämpligt för stamnätsledningar. Förslaget till teknikval görs i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och det slutgiltiga beslutet fattas av Energimarknadsinspektionen. Eventuell markförläggning av nya kablar blir således en fråga för efterföljande planering.

Svenska kraftnät informerar vidare om att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter från stamnätsledningar och stationer.

Ekerö kommuns kommentar:

Se kommentar till Länsstyrelsen.

Översiktsplanen förtydligas avseende samråd med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter från stamnätsledningar och stationer.

Luftfartsverket (LFV) upplyser om att starkströmsanläggningar bevakas av LFV via Energimarknadsinspektionen och kraftbolagen i samband med att nätkoncession söks.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Översiktsplanen förtydligas avseende bevakning av starkströmsanläggningar i samband med nätkoncession.

Lövö Hembygdsförening lyfter fram att EU godkänt delfinansiering av åtta nya vätgastankstationer och anser att en satsning på vätgas skulle innebära en viktig pusselbit i en utbyggd infrastruktur för elbilar och bränsleceller.

Ekerö kommuns kommentar:

Vätgasstationer bör placeras längs viktiga nationella transportleder. Förutsättningar saknas för att anlägga en vätgasstation i anslutning till Förbifart Stockholm inom Ekerö kommun.

En person anser att vindkraft borde anges som en alternativ energiförsörjningskälla. I nuläget anges solceller och värmepumpar.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen ser inte att det finns några områden som är lämpliga för vindkraftverk. Det finns inga riksintresseområden för vindbruk inom kommunen.

Dricksvatten och vattenkvalitet

Miljönämnden anser inte att det framgår hur miljö kvalitetsnormer för vatten påverkas av översiktsplanen. Miljönämnden anser att frågan om Uppsalaåsens funktion som reservvattentäkt med anledning av utbyggnadsområdena i Älvnäs och Sundby bör studeras övergripande i översiktsplanen och inte helt och hållet skjutas till kommande detaljplanering.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad. Kommunen avser att studera hur Uppsalaåsens funktion som reservvattentäkt kan säkras i samband med efterföljande detaljplaner för Älvnäs.

Totalförsvaret

Försvarsmakten framhåller att det i översiktsplanen behöver framgå att samtliga ärenden som avser objekt högre än 20 meter utanför tätort och 45 meter inom tätort ska remitteras till Försvarsmakten. I övrigt anser Försvarsmakten att riksintresset för totalförsvaret är redovisat på ett fullgott sätt.

Ekerö kommuns kommentar:

Se kommentar till Länsstyrelsen.

Försvarsmakten anser att kommunen bör ta hänsyn till planeringen för civilförsvarsberedskapen. Riksdagens beslut att återuppta sammanhängande planering för totalförsvaret för perioden 2016–2020 medför att totalförsvarsplaneringen ska beaktas i all samhällsplanering. Detta kan med fördel tas upp i översiktsplanen.

Ekerö kommuns kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med att totalförsvarsplaneringen ska beaktas i kommunens planering.

Kartor

Friluftsförbundet Mälardalen anser att kartan över det föreslagna naturreservatet på sidan 66 är för liten. Det är inte tydligt var gränserna är tänkta att gå.

En person tycker att kartorna är för små och otydliga.

Ekerö kommuns kommentar:

Frågan om det föreslagna naturreservatets gränser kommer att studeras och avgöras inom ramen för arbetet med att bilda naturreservatet.

Kommunens ambition är att kartorna ska finnas tillgängliga på kommunens hemsida och i viss mån vara möjliga att förstora.

MKB

Miljönämnden konstaterar att det inte skett några större förändringar av översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen som påverkar de synpunkter som Miljönämnden särskilt ville betona i samrådsskedet.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras. Kommunen har reviderat översiktsplaneförslaget i de avseenden som bedömts lämpliga (se sammanställning på sid. 6).

Ingen erinran

Följande instanser har angett att de inte har något att erinra:

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap yttrar sig inte i ärendet
- Naturvårdsverket yttrar sig inte i ärendet
- Sveriges Kommuner och Landsting avstår att lämna synpunkter
- Barn- och utbildningsnämnden
- Kultur- och fritidsnämnden
- Upplands-Bro kommun ("Vi tackar för inbjudan men skickar i detta skede inget svar")
- Huddinge kommun ("...väljer denna gång att avstå från att svara")
- Stockholms universitet ("Universitetet har inga synpunkter på utställningsförslaget")

Övrigt

Lantmäteriet konstaterar att skrivelsen på sidan 4, att berörda myndigheter getts möjlighet att yttra sig över samrådsförslaget, inte stämmer. De anser att Lantmäteriet är en berörd myndighet och de fick inte samrådsförslaget på remiss.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen beklagar att Lantmäteriet inte fick samrådsförslaget på remiss.

Luffartsverket (LFV) vill att ordet "Luffartsverket" byts mot "LFV", då LFV endast heter så i juridiska sammanhang.

LFV påpekar att CNS-utrustning felstavats. CNS står för kommunikations-, navigations- och övervakningsutrustning, engelska Communication Navigation Surveillance.

Ekerö kommuns kommentar:

Ekerö kommun anser att det underlättar läsbarheten att skriva ut namnet Luffartsverket. Översiktsplanen kompletteras så att både Luffartsverket och LFV anges. Översiktsplanen korrigeras avseende CNS-utrustning.

Miljönämnden konstaterar att flera av de synpunkter och förtydliganden som framfördes och efterfrågades i samrådet har beaktats, vilket gjort avsnittet Förutsättningar mer lättläst.

Ekerö kommuns kommentar:

Noteras.

En person ifrågasätter att kommunen gett samma kommentar på många yttranden i samrådet och får intrycket att det inte funnits någon djupare analys. En annan anser att utställningshandlingen är lik samrådsversionen och att det känns som att inkomna kommentarer inte noterats.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen har reviderat översiktsplaneförslaget i den utsträckning som bedömts lämpligt.

Flera personer efterfrågar möte och dialog med kommunen innan översiktsplanen antas.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen har haft enskilda möten och samtal med flera berörda markägare.

En person anser att texten om buller även borde innefatta grannar som spelar hög musik.

Ekerö kommuns kommentar:

Störningar från grannar regleras inte av plan- och bygglagen och är inte en fråga för översiktsplanen.

En person tycker att översiktsplanen skulle kunna bantas.

Ekerö kommuns kommentar:

Kommunen bedömer att översiktsplanen håller en lämplig detaljeringsgrad.

Särskild sammanställning av miljöbedömningen

Översiktsplanen för Ekerö kommun har bedömts kunna innebära betydande miljöpåverkan vid genomförande. En miljöbedömning, enligt 6 kap. 11 § miljöbalken (1998:808), har därför genomförts och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har upprättats. När en miljöbedömning har genomförts ska kommunen upprätta *en särskild sammanställning* efter antagandet av översiktsplanen, enligt 6 kap. 16 § miljöbalken (1998:808). Den särskilda sammanställningen kan sägas vara en utvärdering av arbetet med miljöbedömning för översiktsplanen.

Den särskilda sammanställningen ska redovisa:

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
2. hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats,
3. skälen till att planen eller programmet har antagits istället för de alternativ som var föremål för överväganden, och
4. de åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Hur miljöaspekterna har integrerats i planen

Behovsbedömning

Kommunen bedömde att planen kunde antas få betydande miljöpåverkan redan i samband med uppstart av arbetet med översiktsplanen, därmed gjordes ingen behovsbedömning. MKB:n innehåll avgränsades i samråd med berörda sakkunniga tjänstemän i kommunen, den konsultgrupp som arbetat åt kommunen med att ta fram översiktsplanehandlingar, samt med Länsstyrelsen i Stockholms län.

I MKB:n ansågs följande frågor behöva behandlas:

- "Från landsbygd till småstad" (kommunens vision om mål)
- Kommunens roll i regionen (strategiska frågor)
- Infrastruktur och framtidens resande (strategiska frågor)
- Breddning av vägar (strategiska frågor och markanvändning)
- Förtätning av bebyggelse (markanvändning)
- Svanhagens C (markanvändning)
- Industriområde Skå (markanvändning)
- Förtätning Älvnäs (markanvändning)
- Västeräng (markanvändning)
- Promenadstråk vid strandkant (markanvändning)
- Utbyggnad kommunalt VA (markanvändning)
- Infartsparkering (markanvändning)
- Jungfrusundsåsen och Ekebyhovsparken (markanvändning)
- Ny kraftledningskorridor (markanvändning)

Samråd med Länsstyrelsen skedde vid möte den 16 september 2016. Inför mötet hade kommunen översänt underlag i form av koncept till samrådshandling och en presentation som redogjorde för de frågor som kommunen såg som relevanta att diskutera vid mötet. Mötet protokollfördes i kommunen.

Miljökonsekvensbeskrivning

En MKB har tagits fram av Norconsult AB. Under MKB-arbetet har konsulterna haft direktkontakt med de andra personer på Norconsult som, på kommunens uppdrag, tagit fram översiktsplanen samt med ansvarig tjänsteman på kommunen. Både konsulterna för MKB:n och konsulterna för översiktsplanen har varit sakkunniga avseende avgränsning av innehållet i MKB:n och beskrivning av konsekvenserna. Konsulterna har bland annat påtalat vikten av att

lyfta fram planförslagets konsekvenser för natur- och kulturmiljöer och konsekvenserna av investeringar i ny infrastruktur.

MKB:n beskriver förutsättningar och planförslagets miljöpåverkan för de miljöaspekter som bedöms relevanta i aktuellt projekt. Bedömningen av miljöpåverkan har gjorts utifrån framtagna planhandlingar, men även utifrån befintligt underlagsmaterial och de utredningar som har tagits fram inom ramen för planarbetet. Utredningen om farligt gods inleddes med anledning av arbetet med översiktsplanen. När planen skrevs användes de preliminära resultaten från utredningen. Övriga utredningar och strategier som kommunen tagit fram, såsom Klimat- och sårbarhetsanalys, energistrategi, riktlinjer för hästar i planeringen samt LIS-utredningen, användes som underlag i översiktsplanearbetet.

Vidare har förslag på skyddsåtgärder och andra lämpliga åtgärder tagits fram som kan minska planens miljöpåverkan. MKB:n har fokuserat på de miljöaspekter som bedömts medföra störst påverkan dvs. *naturmiljö, kulturmiljö, friluftsliv och rekreation, landskapsbild, trafik och buller, mark- och vattenförhållanden samt hälsa och säkerhet/risker.*

Miljöaspekter som integrerats i planen

De synpunkter som kommunen bedömt varit relevanta och rimliga att ta hänsyn till, har arbetats in i översiktsplanen och beskrivs kortfattat nedan.

Naturmiljö och kulturmiljö

Då kommunen planerar att omvandla Ekerö från landsbygd till småstad krävs det att mark tas i anspråk för bebyggelse och infrastruktur. Det finns därmed risk att jungfrulig mark samt mark med höga natur- och kulturvärden tas i anspråk. För att minimera denna risk föreslår planen att:

- I första hand komplettera befintliga bebyggelsestrukturer för att begränsa exploatering av jungfrulig mark. På så sätt kan befintligt utbyggd infrastruktur nyttjas och markanspråket begränsas.
- Områden som utgör riksintresse för naturvård, kulturmiljövård (värdekärna), Natura 2000 och världsarv i stort sett i sin helhet ska bibehållas som natur- och kulturmiljöområden och rekreationsområden. Utbyggnadsområden för bostäder och centrum/småstad har avgränsats under planprocessens gång så att de inte tar i anspråk områden av riksintresse (värdekärnor). Det gäller särskilt centrum/småstad vid Svanhagen och nytt bostadsområde vid Sundby. Ett mindre område på Lindö är undantag och anges som centrum/småstad trots att det ingår i värdekärna för riksintresse för kulturmiljövård.
- Riksintressena för kulturmiljö och naturvård skyddas genom naturreservat, områdesvisa råd och rekommendationer i Ekerö kommuns Kulturmiljöprogram, områdesbestämmelser, landskapsbildskydd, samt genom byggnadsminnesförklaring av värdefulla byggnader och dess miljöer.
- Herrgårdsmiljöer med dess tillhörande bebyggelse, ska beaktas som ett sammanhang och värnas.
- Ekerökilens smala länk ska bibehållas avseende funktion och kvalitet i samband med exploatering i närheten av kilen.
- Ny bebyggelse bör undvikas inom ekologiskt särskilt känsliga områden.

Hushållning med naturresurser

Planförslaget kan potentiellt påverka vattenkvaliteten vid anläggning av områden nära strandkant och utbyggnation av bryggor och båttrafik. Därtill kan planförslaget medföra att produktiv jordbruksmark och skogsmark tas i anspråk för bebyggelse. I planen föreslås:

- I första hand ska kommunen bygga vid befintliga bebyggelsestrukturer framför expansion på jordbruksmark eller skogsmark då detta ger ett effektivt markutnyttjande och hushållning med naturresurser.
- Ny bebyggelse bör undvikas på brukningsvärd jordbruksmark.
- Bygga ut det kommunala VA systemet för att minska utsläpp av fosfor till Mälaren.
- I detaljplanearbetet ska hänsyn tas till Va-systemets dimensionering för att minimera att mängden orenat dagvatten rinner rakt ut i Mälaren. Även hänsyn till ökad förekomst av hårdgjorda ytor ska tas i detta avseende.
- Översiktsplanen framhåller vikten av säker och tillförlitlig tillgång på dricksvatten av god kvalitet och att Mälaren måste skyddas som vattentäkt. Planen belyser vilka områden som särskilt måste beakta denna fråga i efterföljande detaljplaner och tillstånd.

Landskapsbild och rekreation

Att omvandla Ekerö kommun från landsbygd till småstad kan påverka landskapsbilden, och det höga exploateringsbehovet kan påverka möjligheten till rekreation och friluftsliv. I översiktsplanen föreslås därmed följande åtgärder och direktiv:

- Hästar är en del av kommunens identitet. Kommunen föreslår därmed en ridled längs stora delar av Färingsö. Ny bebyggelse bör lokaliseras så att etablerad djurhållning inte försvåras.
- Ny bebyggelse ska placeras och utformas så att karaktärsdrag och landskapsbild inte förvanskas.
- Ny bebyggelse ska anpassas till befintlig bebyggelse avseende storlek, material, kulör och inplacering.
- Nya byggnader ska anpassas till den terräng, i vilken de placeras.
- Utbyggnadsområden för bostäder, centrum/småstad och industri/verksamheter har avgränsats under planprocessens gång så att de ger mindre påverkan på landskapsbild och friluftsliv. Detta gäller särskilt område för industri/verksamheter vid Skå och område för centrum/småstad i Älvnäs.
- Det vattennära läget bör tas tillvara så att människor får tillgång strandnära lägen.

Trafik, hälsa och säkerhet

I översiktsplanen har kommunen uppmärksammat det höga pendlingstalet, samt att andelen personbilar per invånare är högre än genomsnittet i Stockholms län. En betydande majoritet av resorna går via Ekerövägen. Antalet resor bedöms öka i kommunen. För att hantera det ökande resandet föreslås följande åtgärder i översiktsplanen:

- Översiktsplanen förutsätter att Stockholms läns landsting satsar på ny, effektiv kollektivtrafik i samband med breddning av Ekerövägen/261 och byggande av Förbifart Stockholm/E4. Det är avgörande för att möjliggöra en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling med stabila resvanor och reducerad klimatpåverkan genom att motverka ökad fordonstrafik och trängsel.
- Genom att bygga småstad med korta avstånd får cykeln stor utvecklingspotential. Översiktsplanen prioriterar cykeln som färdmedel och anger utbyggnad av cykelvägar. De regionala cykelstråken ska byggas ut i kommunen.
- Översiktsplanen föreslår fler arbetsplatser inom kommunen vilket kan minska behovet av pendling.
- Flera trafikslag, såsom pendelbåtar, busslinjer via färjeförbindelser, fordons- och cykelfärja, förutsätts för en konkurrenskraftig kollektivtrafik.
- Befintligt busslinjenät måste utvecklas med snabbare och tätare förbindelser.
- Permanent bussförbindelse mellan Ekerö och Flemingsberg via Ekeröleden.
- Utveckling av infartsparkeringar vid kollektivtrafikhållplatser.

Översiktsplanen anger även att människors hälsa och säkerhet ska beaktas vid planering av bostäder och verksamheter. Man ska sträva efter så god ljudmiljö som möjligt och störande verksamheter ska ges tillräckliga skyddsavstånd eller skyddsåtgärder. Område för verksamheter som kan vara störande för omgivningen har därför lokaliserats till området vid Skå. Detta område är redan idag påverkat av buller från flygplatsen och motocrossbana. Utbyggnadsområden för bostäder har inte placerats i närheten av detta område.

Hur MKB och synpunkter från samråd har beaktats

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av hur MKB och synpunkter från samråd och granskning har beaktats i planförslaget. Fullständig redogörelse av synpunkter och kommunens kommentarer och eventuella förändringar av planförslaget efter samrådet framgår av programmets samrådsredogörelse och särskilt utlåtande (tidigare kapitel i denna rapport).

Med anledning av åtgärdsförslag i MKB:n och inkomna synpunkter om MKB:n under programsamråd, samråd och utställning har bl.a. följande justeringar gjorts i planen:

- Möjligheten att utveckla båttransporter samt konsekvenser av detta har arbetats in i MKB:n.
- Mindre korrigeringar av kartorna har genomförts för att tydliggöra vilka områden som är skyddade.

Under samrådet föreslogs ytterligare åtgärdsförslag av kommunens miljönämnd och byggnadsnämnd. Miljönämnden ansåg att miljökonsekvensbeskrivningen innehöll brister och kritiserade att MKB:n hänskjuter beskrivning av miljökonsekvenser till kommande detaljplanering.

Länsstyrelsen i Stockholm ansåg i sitt samrådsyttrande att miljökonsekvensbeskrivningen är tydligt och att det är föredömligt att Ekerö kommun avser att följa upp de program, planer och strategier som kommunen tar fram för att se hur väl dessa stämmer överens med översiktsplanen. Revideringen av MKB:n har i detta fall tagit fasta på Länsstyrelsens yttrande.

Kommunens byggnadsnämnd ansåg att miljökonsekvensbeskrivningen bör förtydliga att det kommer att vara svårt att behålla rationellt jordbruk på Södra Färingsö med översiktsplanens planförslag. Både översiktsplanen och MKB:n belyser byggnation på jordbruksmark och problematik kring detta. Därmed anses MKB:n belysa frågan i tillräcklig grad.

Både privatpersoner och remissinstanser har uttryckt oro att omvandlingen till småstad samt infrastrukturensatsningarna (förbifart Stockholm och breddning av Ekerövägen) kommer leda till ökad trafik som trafiksystemet inte klarar.

Ekerö kommun bedömer att om alternativa färdmedel ska bli ett attraktivare resval än bilburna resor krävs bättre kollektivtrafik, något som i sin tur är beroende av mängden resenärer. Med omfattande byggnadsinsatser i kommunen kommer invånarantalet skapa ett utvidgat underlag för arbetspendling. Färjeförbindelser, båtpendling och cykelleder är viktiga bidrag till att avlasta vägnätet.

Skäl till att planen har antagits istället för de alternativ som övervägdes

I MKB:n beskrivs aktuellt planförslags nollalternativ (dvs. områdets sannolika utveckling om planen inte genomförs). Avförda alternativa utformningar har inte varit aktuell att utreda då de inte ansetts som rimliga. Arbetsgruppen har diskuterat olika inriktningar såsom exempelvis förläggning av Stockholms tunnelbana till Ekerö C, men har avförts i ett tidigt stadium då detta skulle kräva en mycket hög exploatering, vilket inte bedöms vara förenligt med de värden som finns på platsen. Dessutom är detta alternativ inte förenligt med kommunens vision av småstad, då det höga exploateringsstalet istället skulle transformera kommunen till en storstad.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att den nu gällande kommunomfattande översiktsplanen (Översiktsplan Ekerö kommun till år 2015 – med sikte på 2030) att fortsatt utgöra det övergripande, styrande dokumentet. Men då denna i huvudsak redan är genomförd kommer den att utgöra undermålig vägledning för efterföljande beslut.

Kommunen har i vissa avseenden antagit olika styrande dokument (*VA-plan, Kulturmiljöprogram, samt Bostadsbyggnads- och markanvändningsplan*) och dessa kommer i viss mån även styra den fortsatta utvecklingen i nollalternativet, men då dessa avser specifika sakområden så saknas ett helhetsgrepp om kommunens framtida utveckling.

Exploaterings- och bebyggelsestrycket inom Ekerö kommun kommer sannolikt vara av samma storleksordning även i nollalternativet, speciellt med tanke på byggandet av Förbifart Stockholm/E4, som förväntas bli genomförd även i nollalternativet och därmed placerar Ekerö kommun i ett mer centralt läge i Stockholmsregionen. I ett nollalternativ kommer kommunen tvingas ta ställning till lämplig utveckling av ny bebyggelse i varje enskilt fall och däri finns det risk för suboptimering utifrån specifika delområden. På detta sätt riskerar kommunen i viss mån förlora helhetssynen av den fysiska planeringen och inte tar hänsyn till kumulativa effekter, något som resulterar i sämre hushållning med mark och vatten.

Utan en aktuell översiktsplan skulle den kommunala planeringen få svårt att samordna bebyggelseutvecklingen med en samtidig kollektivtrafikutbyggnad. Den bostadsbebyggelse som tillkommer koncentreras inte i lika hög grad till goda kollektivtrafiklägen, därmed skulle förutsättningarna för att skapa ett hållbart resande i Ekerö minska. Istället skulle den fortsatta tillväxten av biltrafik leda till alltför stora utsläpp av klimatgaser och luftföroreningar samt till ett mer förorenat trafikdagvatten. Trafiktillväxten tillsammans med en icke-koordinerad bebyggelse-tillväxt skulle dessutom leda till att fler områden i kommunen belastas av trafikbuller och att fler människor än idag skulle bli bullerstörda.

Åtgärder för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

Då översiktsplanen medger en omfattande befolkningsökning, till följd av generellt ökat befolkningstryck i hela Stockholmsregionen, behöver kommunen planera för bostäder och nya centra för att möta detta behov. Detta medför att nya markområden behöver tas i anspråk. Planens genomförande bedöms därmed medföra betydande miljöpåverkan. Den miljöpåverkan som uppstår bedöms främst beröra buller, risk, markföroreningar och dagvattenhantering i samband med anläggningsarbetarna.

MKB:n till översiktsplanen har angett följande förslag på hur översiktsplanen och dess miljökonsekvenser kan följas upp (dvs. vilka metoder som kan användas för uppföljning och vilka åtgärder som kan vidtas för att dessa skador inte ska uppstå):

- Följa det faktiska miljötillståndet, görs inom ramen för kommunens årliga Miljöredovisning.
- Befolkningens hälsoläge övervakas genom den uppföljning som varje mandatperiod görs i kommunens hållbarhetsrapport.
- Miljöförhållandena och befolkningens hälsoläge bör sammanställas som underlag till aktualitetsförklaringen av översiktsplanen som görs minst en gång varje mandatperiod. Denna sammanställning bör även innehålla relevant regional och nationell miljöstatistik.
- Uppföljning av att översiktsplanens riktlinjer återföljs i detaljplanearbetena bör göras regelbundet, varje eller vartannat år.
- I de fall uppföljningarna visar att översiktsplanens intentioner eller riktlinjer avseende skyddet av miljön och människors hälsa inte återföljs i efterföljande planer, bör en avvikelserapport upprättas. Denna bör innehålla en beskrivning av avvikelsen samt förslag på åtgärder för att minimera den oönskade effekten. Avvikelse rapporter bör sedan gå till ansvarig nämnd för beslut om eventuella åtgärder.
- En sammanställning av avvikelserapporter och tillhörande nämndbeslut bör finnas om underlag inför kommunens aktualitetsförklaring av översiktsplanen.

Bilaga 1

Förteckning över totalt 80 identifierade avsändare av synpunkter på utställningsförslag ny översiktsplan Ekerö kommun

Sektorsövergripande remissinstanser

Länsstyrelsen i Stockholms län

Stockholms läns landsting – Tillväxt- och regionplanenämnden

Statliga myndigheter, bolag, universitet mm

Trafikverket

Försvarsmakten

LFV

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Sjöfartsverket

Statens fastighetsverk (SFV)

Stockholms universitet

Svenska kraftnät

Naturvårdsverket

Lantmäteriet

Polismyndigheten

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Angränsande kommuner

Upplands-Bro kommun

Huddinge kommun

Kommunala nämnder

Barn- och utbildningsnämnden

Byggnadsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Miljönämnden

Föreningar och näringsliv

Björkfjärden Egendomar AB

Ekerö Pastorat

Friluftsförbundet Mälareöarna

Konsumentföreningen Stockholm

Konceptus AB

Lövö Hembygdsförening

Närlunda vägförening

Brf Björkudden 1 och 2

Enskilda personer

Anders Axh

Anders Blomkvist

Anna Bengtsson

Ann-Marie och Hilding Lindblom

Birgitta och Sven-Oskar Ruhmén

Björn Strömsäter

Britta och Jan Gunmar

Brittmarie Wahlberg
Carl och Annika von Schéele
Christer Waldberg
Eija-Terttu Fredriksson
Elisabeth Zeffer
Feroogh Oghabi
Gerry Blomqvist
Gertie Hansson
Gunnar Ahlberg, DOM Arkitekter AB för Claes Engsner
Hanne Lindgren
Hans Jelbing
Ingrid B
Ingvar Karlsson och Monica Thunström Gunnerstad
Jakob Horn
Jakob och Eva Horn, Anders Lindvall, Kent Sandström, Khadija Ezira-Azawi, Roland och Britt-Marie Reinholdz, Siv och Björn Strömsäter, Sophie och Fredrik Lilja, Britt och Ingvar Ottosson, Ann-Marie och Hilding Lindblom
Jens Lindqvist
Johan
Karolina Linnros
Katrina Anlert Blomqvist
Kristina Lövgren
Leif Fredriksson
Magnus Östvall
Margareta Eriksson
Margareta Jacobson och Ingemar Jacobson
Marianne Smedin
Martin Arkad
Mikael Lewerth
Monica och Tommie
MR
MS
Olle Shaeffer
Othman Azawi
Per Brugge
Per Eskilsson
Per Rödjer
Per Schager
Pernilla Schager
Peter Appelblom
Roger och Anne Wisen
Roger Wisén och Mia Falk Wisén
Ronny och Annica Scott
Sophie och Fredrik Lilja
Tomas Nyberg
Ulrika Persson
Åke Nordell

Enheten för samhällsplanering
Karin von Sydow

Kommunstyrelsen@ekerö.se

Översiktsplan Ekerö kommun till år 2030 - med sikte på år 2050

Ekerö kommun har överlämnat ett förslag till översiktsplan i samband med utställning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsen har den 20 februari 2017 lämnat ett samrådsyttrande över planens samrådsversion. Av den nu redovisade samrådsredogörelsen framgår hur kommunen har beaktat Länsstyrelsens synpunkter.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

En aktuell översiktsplan med tydliga ställningstaganden underlättar framtida detaljplanering, bygglovning och tillståndsprövning för bostadsbebyggelse i området och är därför ett verktyg för att nå målsättningar om ett ökat bostadsbyggande.

Länsstyrelsens uppdrag

I granskningsyttrandet ska länsstyrelsen kontrollera och yttra sig i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 16 § PBL.

Länsstyrelsen har inhämtat synpunkter på utställningsförslaget från Försvarsmakten, Sjöfartsverket, Svenska kraftnät och Trafikverket. Granskningsyttrandet redovisar svar från dessa gällande de frågor som Länsstyrelsen har att bevaka under utställningen. Se även bilagor med yttranden.

Länsstyrelsens ställningstagande

Kommunen har i stort hanterat de synpunkter som Länsstyrelsen förde fram under samrådet. Det finns en del frågor som behöver behandlas i efterföljande planering för att lämpligheten på markanvändningen helt ska kunna bedömas. En del av våra framförda synpunkter från samrådsyttrandet kvarstår i granskningsyttrandet. Dessa innefattar sammanfattningsvis:

- Tydligare redovisning av hur kommunen ämnar tillgodose riksintresset för Kulturmiljövård i utpekade bebyggelseområdena Skå, Sundby, Munsö kyrkby, Nya Stenby - Hovgården, Älvnäs, Västeräng och Svanhagen. Detta behöver följas upp i efterföljande planering.
- Uppdaterade skyddade höjder och djup för riksintresset för kommunikationer. Dessa bör läggas in i planförslaget inför antagandet.
- Åtgärder för miljö kvalitetsnormer för vatten måste i efterföljande planering följas upp med åtgärder för att uppnå målen.

Datum
2017-09-07

Beteckning
401-30477-2017

- Länsstyrelsen bedömer att möjligheten att peka ut LIS för områdena 5–8 på Färingsö och Munsö inte finns i Ekerö kommun. Båda dessa öar ligger generellt nära tätortsbandet med fasta vägförbindelser där efterfrågan på mark är stor och i samband med utbyggnaden av Förbifart Stockholm enbart torde bli högre. Länsstyrelsen bedömer därför att dessa områden inte är förenliga med kriterierna i 7 kap. 18 e § miljöbalken. Om kommunen fortsatt vill peka ut LIS för områdena 1–4, och då givetvis med ett förhållningssätt till riksintressena för friluftsliv och kulturmiljövård, får detta motiveras i form av en fördjupning eller tillägg till översiktsplanen. De verksamheter och den bebyggelse kommunen önskar etablera inom strandskyddat område får tills vidare prövas enligt de vanliga strandskyddsreglerna.
- Översvämningsrisken och strandskyddsfrågan för området Västeräng kvarstår att hantera till efterföljande planering.
- Hur kommunen kan bevara eller stärka den regionala grönkilen Ekerökilen behöver hanteras i efterföljande planering.
- Den farliga godsled som löper genom Ekerö centrum behöver fortsatt vara klassad som detta så länge Nordium bedriver oförändrad verksamhet och bussdepån kvarstår.

Riksintressen

Kulturmiljövård 3 kap. 6 § miljöbalken

Ekerö kommun hanterar värdekärnorna på riksintressena för kulturmiljövården på ett tillfredställande sätt. Det är viktigt att framhålla att det är de utpekade värdena som ska tillgodoses i riksintressena och inte det geografiska området i sig. Den översyn av länets riksintresse för kulturmiljövården som Länsstyrelsen arbetar med kan framgent komma att förändra riksintressenas avgränsningar.

Sedan samrådet har det i planförslaget tillkommit en karta som visar på avvägningar mellan motstående intressen men det saknas en beskrivande text hur dessa avvägningar ska göras. Flera av kommunens utpekade bebyggelseområden ligger inom eller tangerar riksintresseområden för kulturmiljö. Detta gäller Skå, Sundby, Drottningholm-Kanton, Munsö kyrkby och Nya Stenby-Hovgården som identifieras som lokala centra. Samt Älvnäs, Västeräng och Svanhagen som identifieras som lämpliga platser för tätare bebyggelse. För att kunna avgöra hur föreslagen bebyggelse i utvecklingsområdena inom riksintresseområdena påverkar dessa efterfrågade vi en tydligare redovisning i planförslaget. Detta har gjorts för området Kanton. Planen har i övrigt fortfarande en översiktlig karaktär vilket gör att lämpligheten för föreslagen bebyggelseutveckling för ovanstående riksintressen är svår att förutse. För att riksintressenas värden ska tillgodoses inom dessa områden måste kommunen hantera frågan vid fortsatt detaljplanering, lovgivning och tillståndsprövning.

Datum
2017-09-07

Beteckning
401-30477-2017

Kommunikationer, 3 kap. 8 § miljöbalken

Planförslaget behöver justeras gällande hindersbegränsning och ytor för lägsta flyghöjd (MSA-yltor). MSA-yltor berör hela Ekerö kommun, hindersbegränsande ytor berör östra Lovön och nordvästra Färingsö. Se vidare Trafikverkets bifogade yttrande.

I planförslaget anges de farleder som är riksintresse för sjöfarten. Nedan anges den skyddade höjderna och djupen som gäller. Planförslaget bör uppdateras med dessa.

- Sträckan Hammarbyslussen-Björkfjärden, 25 m segelfri höjd och maximalt djupgående 5,5 m.
- Sträckan Södertälje-Västerås, 34 m segelfri höjd och maximalt djupgående 6,8 m.
- Sträckan Björnholmen-Lövholmen, 25,2 m segelfri höjd och maximalt djupgående 6,0 m.

Energidistribution, 3 kap. 8 § miljöbalken

I planförslaget anges att framtida större kraftledningar ska förläggas som mark- eller sjökabel, åtminstone vid planerad och befintlig bebyggelse. För framtida stamnätsledningar går det inte att med säkerhet säga idag vilket teknikval som är mest lämpligt. Förslaget till teknikval görs i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och det slutgiltiga beslutet fattas av Energimarknadsinspektionen. Eventuell markförläggning av nya kablar blir således en fråga för efterföljande planering.

Totalförsvaret, 3 kap. 9 § miljöbalken

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen för totalförsvaret som omfattas av sekretess och inte kan redovisas öppet på karta är hela landets yta samrådsområden för objekt högre än 20 meter utanför tätort och 45 meter inom tätort. Ärenden som ligger på dessa höjder måste samtliga remitteras till försvarsmakten. Detta behöver framgå av översiktsplanen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte motverkar ett uppfyllande av miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken. Planen är dock av översiktlig karaktär så lämpligheten för planerad bebyggelseutveckling kan inte fullt ut förutses. Planen redovisar tillfredställande kommunens vattenförekomster och deras status och miljö kvalitetsnorm. Kommunen behöver dock framöver tydliggöra hur arbetet med åtgärder och förbättringar för dessa ska se. En del av de föreslagna bebyggelseområdena ligger i lågpunkter i terrängen vilket kan bli problematisk ur dagvattenssynpunkt. I efterföljande detaljplanering och bygglovsgivning måste detta hanteras.

Datum
2017-09-07

Beteckning
401-30477-2017

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Ekerö kommun befinner sig i en expansiv fas med både tillväxt och inflyttning. I översiktsplanen benämns kommunen som en av de snabbast växande regionerna i Sverige med den tionde mest omfattande befolkningsutvecklingen i landet under en fyrtioårsperiod och den femte största i länet under senaste decennierna. Även landsbygden på Ekerö har i relativa mått mätt en hög befolkningstäthet. Kommunen räknar med att invånarantalet kommer att öka ytterligare från dagens ca 27 000 personer till 40 000 personer år 2050. Antalet nya företag i kommunen ökar också i genomsnitt med ca 200 per år. Med förbifart Stockholm och breddningen av Ekerövägen kommer kommunen vara än mer attraktiv för näringsliv och befolkningstillväxt.

Syftet med bestämmelserna om ett differentierat strandskydd, som infördes genom lagändring i miljöbalken år 2009, är enligt förarbeten till lagen (se prop. 2008/09:119) att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i landsbygdsområden som har god tillgång till strandområden och där viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Behovet av att stimulera utvecklingen torde enligt proposition 2008/09:119 främst finnas i landsbygdsområden som inte är belägna i närheten av stora tätorter och som är förhållandevis glest befolkade. Kriterierna för vilka områden som kan komma ifråga anges i 7 kap. 18 e § miljöbalken. En avvägning måste emellertid också alltid göras mellan det långsiktiga strandskyddsintresset och intresset av att använda en mindre del av stränderna för att stimulera utvecklingen. Reglerna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. miljöbalken ger enligt propositionen vägledning kring vilka områden som kan vara lämpliga för lättnader i strandskyddet. En restriktivare syn bör gälla i fråga om områden som har stora värden för djur- och växtlivet eller för allmänhetens friluftsliv samt i områden där bebyggelsestrycket är högt. Länsstyrelsen anser, i likhet med regeringens uttalanden i förarbetena (nämnda prop. s 109), att LIS-områden inte bör utpekas i områden med utvidgat strandskydd, i områden som omfattas av andra områdesskydd enligt miljöbalken (tex naturreservat, kulturresevat eller vattenskyddsområde) eller inom områden som utgör riksintressen för naturvård, friluftsliv eller kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

För utpekandet av LIS-områden kring Mälaren, där det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse, samt i eller i närheten av tätorter, krävs vidare, enligt 7 kap. 18 e § p 3 miljöbalken, att området endast ska ha liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften. Med tanke på de speciella förhållandena som råder i en storstadsregion som Stockholms län, med ett mycket starkt bebyggelsestryck och stor efterfrågan på regionens stränder, anser Länsstyrelsen generellt att det är tveksamt med lättnader vad gäller strandskyddet baserat på behovet av landsbygdsutveckling.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan bedömer Länsstyrelsen att möjligheten att peka ut LIS för områdena 5–8 på Färingsö och Munsö inte finns i Ekerö kommun. Båda dessa öar ligger generellt nära tätortsbandet med fasta vägförbindelser där

Datum
2017-09-07

Beteckning
401-30477-2017

efterfrågan på mark är stor och i samband med utbyggnaden av Förbifart Stockholm enbart torde bli högre. Länsstyrelsen bedömer därför att dessa områden inte är förenliga med kriterierna i 7 kap. 18 e § miljöbalken. Om kommunen fortsatt vill peka ut LIS för områdena 1–4, och då givetvis med ett förhållningssätt till riksintressena för friluftsliv och kulturmiljövård, får detta motiveras i form av en fördjupning eller tillägg till översiktsplanen. De verksamheter och den bebyggelse kommunen önskar etablera inom strandskyddat område får tills vidare prövas enligt de vanliga strandskyddsreglerna.

Strandskydd

Länsstyrelsen påpekade i samrådsyttrandet att området Västeräng berörs av utvidgat strandskydd. Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd i Ekerö kommun har fastställts av regeringen utan ändringar (2017-04-27, beteckning M2014/02374/Me). Om kommunen går vidare med ett förslag till exploatering inom området som förutsätter att strandskyddet upphävs i samband med detaljplanering behöver kommunen dels kunna visa att ett särskilt skäl enligt 7 kap 18 c § miljöbalken är tillämpligt och dels att intresset av att ta området i anspråk på det sätt som planen avser väger tyngre än strandskyddsintresset enligt 4 kap. 17 § PBL. Om kommunen avser att tillämpa 7 kap 18 c § punkt 5 miljöbalken som särskilt skäl för att bygga bostäder inom strandskyddat område behöver kommunen, enligt förutsättningar för detta lagrum, motivera att behovet av bostäder inte kan tillgodoses utanför det strandskyddade området.

Mellankommunal samordning

Regional grönstruktur – Ekerökilen

Utbyggnaden av området Älvnäs kan komma att ytterligare försvaga Ekerökilens svaga länk genom Ekerö tätort. Länsstyrelsen efterfrågade under samrådet att kommunen redovisar en strategi eller ett förhållningssätt för att undvika att det redan svaga sambandet försvagas ytterligare. Någon sådan redovisning har kommunen inte gjort till granskningskedet. Ekerökilen finns inte heller redovisad på den karta som visar avvägningar mellan motstående intressen. Kommunen anger att man ska eftersträva att den gröna kilen även fortsatt ska utgöra ett sammanhängande stråk mellan Jungfrusund och Munsö, men att möjligheten att skapa attraktiv småstadsbebyggelse i centralt och kollektivtrafikhärläge är så angelägen att en eventuell ytterligare försvagning av den redan svaga länken kan motiveras. I RUFS 2010 beskrivs ett svagt samband som strategiska partier som är viktiga att bevara och utveckla. Om dessa samband byggs bort eller bryts upp i mindre delar finns risk för att kilens funktion som sammanhängande område går förlorad.

I avsaknad av tydlig, övergripande strategi för hur kommunen kan utveckla Älvnäs och samtidigt bevara, eller till och med stärka, Ekerökilen anser Länsstyrelsen att avvägningen mellan behovet av attraktiv småstad och den regionala grönstrukturen kommer att behöva göras tydligt i kommande detaljplanering.

Datum
2017-09-07

Beteckning
401-30477-2017

Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till hälsa, säkerhet, risk för översvämningar m.m.

Översvämning

Kommunen anger Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren som en förutsättning för mark- och vattenanvändning i kommunen. Utbyggnadsområdena Västeräng och ett område mellan Stenhamra och Svanhagen kan komma att tas i anspråk för bebyggelse, trots att marken är låglänt. Då byggnation i dessa områden riskera att placeras under Länsstyrelsens rekommenderade nivå blir det särskilt angeläget att kommunen visar att bebyggelsen inte påverkas av översvämning eller är en risk för människors hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen kan i detta översiktliga skede inte bedöma lämpligheten för bebyggelseplacering i dessa områden. Bebyggelsens utformning och tekniska lösningar behöver beskrivas utförligt i detaljplaneringen.

Farligt gods

I samrådsskedet efterfrågade Länsstyrelsen en övergripande riskanalys för kommunen där bland annat dagens och förväntad framtida förekomst av farligt gods redovisas. Kommunen beskriver att en riskanalys har påbörjats. Så länge bussdepån är lokaliserad på befintlig plats och Nordium bedriver oförändrad verksamhet behöver hänsyn tas till att farligt gods passerar Ekerö centrum oavsett hur vägen klassificeras. När bussdepån har flyttats kan detta omprövas.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av tillförordnad länsöverdirektör Åsa Ryding. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg, miljödirektör Göran Åström, landsbyggsdirektör Ulrika Geber, tillväxtdirektör Karina Uddén, tillförordnad förvaltningsdirektör Barbro Rohdin och översiktsplanerare Karin von Sydow, föredragande.

Bilagor:

1. Yttrande från Försvarmakten/ HK
2. Yttrande från Sjöfartsverket
3. Yttrande från Svenska Kraftnät
4. Yttrande från Trafikverket Region Stockholm
5. Yttrande från Statens fastighetsverk

Sändlista:

Försvarmakten/HK

Sjöfartsverket

Svenska kraftnät

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting

Trafikverket Region Stockholm

Luftfartsverket

Statens fastighetsverk